

Broj: 06-41-6-141-~~0~~18/MH
Sarajevo, 3. 12. 2018. godine

10 -12 - 2018

010203- 37 -2707/18

B

Bosna i Hercegovina
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Sekretarijat

PREDMET: Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu, dostavlja se-

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 157. sjednici održanoj 7. 11. 2018. godine razmotrilo i usvojilo Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu.

Zaključkom Vijeća ministara sa iste sjednice zaduženo je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da svake godine informira Parlamentarnu skupštinu BiH o napretku u predmetnoj problematiki.

U skladu sa gore navedenim, u prilogu akta dostavljamo vam zaključak Vijeća ministara, te Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu, pripremljen na jezicima i pismima u službenoj upotrebi u BiH.

S poštovanjem,

Prilog:

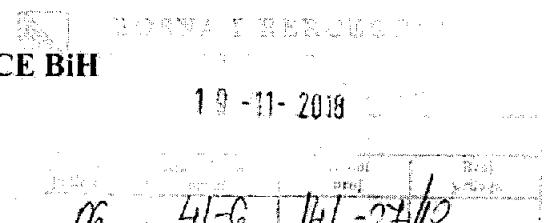
- Zaključak Vijeća ministara broj: 05-07-1-2737-29/18 od 7. 11. 2018. godine,
- Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu na bosanskom jeziku,
- Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu na srpskom jeziku,
- Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu na hrvatskom jeziku.

Dostavljeno:
1x naslovu
1x a/a

Broj: 05-07-1-2737-29/18
Sarajevo, 7. 11. 2018. godine

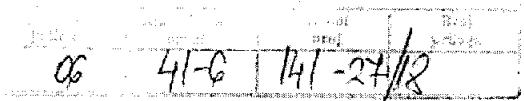

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH

- n/r tajniku Ministarstva –
Trg BiH 1
71000 Sarajevo

19-11-2018

PREDMET: Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 157. sjednici, održanoj 7. 11. 2018. godine, razmotrilo je Izvješće o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu, te u vezi s tim zaključilo:

- usvaja se Izvješće o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu;
- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine da osigura zaključenje sporazuma o udruživanju sredstava s vladama entiteta i Vladom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine kojim će se precizirati pitanje udruživanja sredstava u Fond za povratak Bosne i Hercegovine za pitanja finansiranja prava iz Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma;
- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine da zatraži od mjerodavnih ministarstva da u okviru svojih nadležnosti osiguraju finansiranje provedbe prava iz Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma;
- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine da predmetno izvješće proslijedi nadležnim institucijama vlasti na razini Bosne i Hercegovine, entiteta i Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kao i domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, u cilju upoznavanja i postupanja po istom;
- zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine da svake godine izvještava Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine o napretku u realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma.

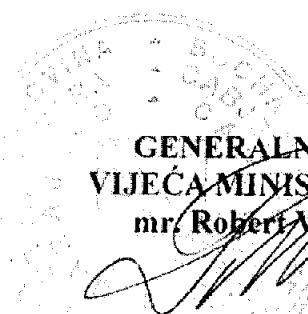
O zaključku vas informiramo radi njegove provedbe.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- a/a

**GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH
mr. Robert Vidović**

**Izvještaj
o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine
za provođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu**

Juli, 2018. godine

SAŽETAK

IZVJEŠTAJA O REALIZACIJI REVIDIRANE STRATEGIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA PROVEDBU ANEKSA VII DEJTONSKOG MIROVNOG SPORAZUMA ZA 2017. GODINU

- Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Anekса VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu, predstavlja presjek stanja u ovoj oblasti, pregled realizacije preporuka iz Revidirane strategije za provedbu Anekса VII Dejtonskog mirovnog sporazuma („Službeni glasnik BiH“ broj 78/10) i probleme u pristupu pravima iz Anekса VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.
  - Broj izbjeglica iz Bosne i Hercegovine koji se nalaze izvan zemlje je 17.694.
  - Trenutno je u Bosni i Hercegovini u statusu raseljenih 32.145 porodica, odnosno 96.830 raseljenih osoba. U odnosu na Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije za provođenje Anekса VII. DMS-a iz 2016. godine, broj raseljenih osoba smanjio se za 1.744 osobe.
  - Do sada je evidentirano oko 1.061.000 povrataka u Bosnu i Hercegovinu, od čega se oko 611.000 ili 58% odnosi na povratak raseljenih osoba, a oko 450.000 ili 42% na povratak izbjeglica.
  - U odnosu na Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije o provedbi Anekса VII Dejtonskog mirovnog sporazuma iz 2016. godine broj obnovljenih stambenih jedinica je povećan za 5,7%.
  - U periodu 1.1.2017- 31.12.2017. godine obnovljene su 902 stambene jedinice.
  - Ukupno od 2009. do 2017. godina obnovljeno je 11.754 stambene jedinice. Broj stambenih jedinica planirano/u izgradnji je 8.418, što ukupno iznosi 20.172 stambene jedinice. U odnosu na procjenu broja stambenih jedinica u Revidiranoj strategiji za provedbu Anekса VII Dejtonskog mirovnog sporazuma od 34.918, potrebno je obnoviti još 14.746 stambenih jedinica.
  - U 2017. godini implementiran je 378 projekata pomoći u obnovi komunalne i socijalne infrastrukture na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici.
  - Za projekte elektrifikacije stambenih jedinica raseljenih osoba i povratnika, u periodu od 2009. do 2017. godine, uloženo je cca 15.750.000 KM u preko 60 općina u BiH za cca 2.300 korisnika/stambenih jedinica.
- Iz donatorskih i kreditnih sredstava u toku je implementacija značajnih projekata (RSP, CEB II, OPEC, SDF) čiji je cilj stambeno zbrinjavanje najugroženijih raseljenih osoba i izbjeglih osoba iz regionala i druge mjere podrške provedbi Anekса VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.
- Projektom “Zatvaranje kolektivnih centara i alternativnog smještaja putem osiguranja javnih stambenih rješenja – CEB II” predviđeno je zatvaranje 121 kolektivnog centra. U

izvještajnom periodu za 2017. godinu, u okviru ovog projekta na osnovu predhodno završenih procedura započeta je izgradnja/rekonstrukcija na pet podprojekata (zgrada) u okviru koji će biti obezbjedeno 128 stambenih jedinica.

- Izvještaj je dao jasnu sliku o prisutnim poteškoćama i problemima koji su u uskoj vezi sa realizacijom strateškog cilja osiguranje uslova održivog povratka i procesa reintegriranja u BiH u oblastima zdravstvene i socijalne zaštite, sigurnosti i deminiranja, zapošljavanja i obrazovanja povratnika, te pitanje naknade štete za imovinu koja se ne može vratiti izbjeglicama i raseljenim osobama.

- Za obnovu i rekonstrukciju stambenih jedinica i projekte održivosti u toku 2017. godine ugovorenog je ukupno 29.340.100,27 KM.

- Kad su u pitanju projekti koji se finansiraju iz udruženih sredstava u 2017. godini realizovana su sredstva u iznosu od 1.356.532 KM.

- Finansijska realizacija projekata koji se finansiraju iz kreditnih i donatorskih sredstava u 2017. godini iznosi 21.996.486 KM.

- Ukupna finansijska realizacija u 2017. godini iznosi 23.353.018 KM.

UVOD

Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma (u dalnjem tekstu: Revidirana strategija) za 2017. godinu sadrži presjek stanja u ovoj oblasti, pregled postignutih rezultata u realizacije preporuka iz Revidirane strategije i problema u pristupu pravima iz Anksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma (u dalnjem tekstu: DMS-a), pregled ulaganja u obnovu stambenih jedinica i projekte elektrifikacije i komunalne i socijalne infrastrukture na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici.

U Izvještaju, pored podataka Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH (u dalnjem tekstu: Ministarstvo), su uvršteni podaci koje su dostavile sljedeće institucije:

- Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: BiH) i nadležnih ministarstava - Ministarstvo zdravstva i socijalne zaštite Republike Srpske, Federalno ministarstvo zdravstva, Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta BiH, Ministarstvo zdravstva i socijalne zaštite Republike Srpske, Federalno ministarstvo obrazovanja, Ministarstvo obrazovanja Posavskog kantona, Ministarstvo obrazovanja Hercegovačko-neretvanskog kantona, Ministarstvo obrazovanja Zapadno-hercegovčkog kantona, Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske,
- Fond za povratak BiH,
- Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica,
- Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske,
- Odjel za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja Vlade Brčko distrikta BiH,
- Predstavništvo UNHCR-a u BiH,
- Misija OSCE-a u BiH
- Unija za održivi povratak

Ministarstvo ima dobro saradnju i koordinaciju sa nadležnim entitetskim ministarstvima, međunarodnim organizacijama i institucijama, lokalnim zajednicama, posebno u implementaciji projekata iz oblasti provedbe Aneksa VII DMS-a, razmjene i unaprijedenja baza podataka i dr.

Ministarstvo ima uspješnu saradnju i sa Zajedničkom komisijom za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH pa su organizovane i zajedničke konferencije o ljudskim pravima. U toku 2017. godine održani su sastanci izvršne i zakonodavne vlasti (Odbora za povratak Parlamenta FBiH i Narodne skupštine Republike Srpske sa svim nadležnim ministarstvima) na temu zdravstvene zaštite povratnika i raseljenih osoba i zatvaranja kolektivnih centara.

I. STRATEŠKI CILJEVI

Strategijom BiH za provođenje Aneksa VII DMS-a iz 2002. godine utvrđeni su sljedeći ciljevi:

1. Završetak procesa povratka izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba u BiH;

2. Realiziranje povrata imovine i stanarskih prava;
3. Završetak procesa rekonstrukcije stambenih jedinica za potrebe povratka;
4. Osiguranje uslova održivog povratka i procesa reintegriranja u BiH.

U Revidiranoj strategiji u cilju realizacije strateških ciljeva analizirano je deset oblasti:

1. Rekonstrukcija stambenih jedinica izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika, zatvaranje kolektivnih centara i rješavanje pitanja alternativnog smještaja raseljenih osoba i povratnika i socijalnog stanovanja s posebnim akcentom na probleme raseljenih osoba i izbjeglica, te stambenog zbrinjavanja ranjivih kategorija povratnika;
2. Završetak procesa povrata imovine i stanarskih prava izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika;
3. Elektrifikacija povratničkih naselja i stambenih jedinica povratnika;
4. Rekonstrukcija infrastrukture u mjestima od interesa za povratak izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika;
5. Zdravstvena zaštita raseljenih osoba i povratnika;
6. Socijalna zaštita raseljenih osoba i povratnika;
7. Ostvarivanje prava na obrazovanje raseljenih osoba i povratnika;
8. Pravo na rad i zapošljavanje raseljenih osoba i povratnika;
9. Sigurnost raseljenih osoba i povratnika i deminiranje područja povratka;
10. Pravo na naknadu štete raseljenim osobama, izbjeglicama i povratnicima.

1. Rekonstrukcija stambenih jedinica izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika, zatvaranje kolektivnih centara i rješavanje pitanja alternativnog smještaja raseljenih osoba i povratnika i socijalnog stanovanja raseljenih osoba i izbjeglica i stambenog zbrinjavanja ranjivih kategorija povratnika;

Realizacija strateških ciljeva završetak procesa povratka izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba u BiH i završetak procesa rekonstrukcije stambenih jedinica za potrebe povratka vezan je za ovu oblast.

U dosadašnjoj primjeni odredbi Aneksa VII DMS, tragom strateških opredjeljenja, BiH je uglavnom bila usmjerena na rješavanja pitanja povratka izbjeglica i raseljenih osoba i rekonstrukcije stambenih objekata.

Do sada je evidentirano oko 1.061.000 povratak u BiH. Od ukupnog broja realiziranih povratak, oko 611.000 ili 58 % odnosi se na povratak raseljenih osoba, a oko 450.000 ili 42 % na povratak izbjeglica. Procjenjuje se da je broj najugroženijih „manjinskih“¹ povratnika oko 47.000.

Broj raseljenih osoba se znatno smanjio u odnosu na milion raseljenih osoba iz 1995. godine. Po popisu iz 2000. godine broj raseljenih osoba bio je 557.275, a nakon revizije statusa iz 2005. godine broj raseljenih osoba bio je 186.138. Trenutno je u BiH u statusu raseljenih 32.145 porodica, ukupno 96.830 raseljenih osoba, od kojih je 38,2% raseljeno na području

¹ „Manjinski“ povratak je čisto tehnički termin koji se odnosi na osobe koje se vraćaju u općine svoga prijeratnog prebivališta u kojima trenutno preovladava(ju) neki drugi konstitutivni narod(i).

Federacije BiH, 61,4 % na području Republike Srpske 0,4% na području Brčko Distrikta BiH. U odnosu na Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije za provođenje Aneksa VII DMS-a iz decembra 2016. godine, broj raseljenih osoba smanjio se za 1.744, odnosno broj raseljeničkih porodica smanjio se za 586.

Prema posljednjem godišnjem statističkom izvještaju UNHCR-a za 2017. godinu, van BiH je 17.694 izbjeglica iz naše zemlje, što je za 1.054 osoba manje u odnosu na statističke izvještaje iz 2015. godine. Pregled broja izbjeglica iz BiH koje se nalaze u drugim zemljama su: u Srbiji 9.081, Francuskoj 4.065, Švicarskoj 2.173, Njemačkoj 1.450, Italiji 568 i dr. Status izbjeglica iz BiH za vrijeme njihovog boravka u zemljama prihvata utvrđuje se po pravilima i propisima zemalja prihvata.

Prema podacima Ministarstva, do danas je izgrađeno odnosno obnovljeno oko 343.000 stambenih jedinica.

Tabela ostvarenih rezultata u obnovi stambenih jedinica za period 2009-2017. godina

Procjena broja neobnovljenih stambenih jedinica	Broj obnovljenih stambenih jedinica	Broj stambenih jedinica planirano/u izgradnji	Broj neobnovljenih stambenih jedinica
34.918	11.754	8.418	14.746
100%	33,7%	24,1%	42,2%

U periodu od 1. 1. 2017. do 31. 12. 2017. godine kroz osigurane projekte, budžete entiteta i Brčko Distrikta BiH obnovljene su 902 stambene jedinice. Ukupno od 2009. do 2017. obnovljeno je 11.754 stambene jedinice, a u izgradnji je 8.418 stambenih jedinica, što ukupno iznosi 20.172 stambenih jedinica. U taj broj uključene su 1.093 stambene jedinice izgrađene po gradovima i općinama u Republici Srpskoj, iz sredstava Vlade Republike Srpske u cilju realizacije Aneksa VII DMS-integracija u Republici Srpskoj, koji do sada nisu evidentirani kroz ranije izvještaje. U odnosu na procjenu broja stambenih jedinica u Revidiranoj starategiji od 34.918 potrebno je obnoviti još 14.746 stambenih jedinica.

U odnosu na Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije za 2016. godine, najveći napredak ostvaren je u obnovi stambenih jedinica, te je za 5,7% povećan broj obnovljenih stambenih jedinica.

Sastavni dio ovog izvještaja je Tabela br 1. Ulaganja po entitetima i općinama u obnovi i rekonstrukciji stambenih jedinica za period 1. 1. 2009. do 31. 12. 2017. U Tabeli br. 1. dat je pregled po općinama/gradovima u odnosu na pokazatelje potreba definiranih u Okvirnom programu povratka izbjeglica i raseljenih osoba u BiH za period 2009-2014., koji je sastavni dio Revidirane strategije i realiziranih/obnovljenih stambenih jedinica u periodu 2009-2017. U određenim općinama/gradovima broj obnovljenih stambenih jedinica veći je od iskazanih potreba zato što je Okvirni program povratka rađen kombiniranjem pokazatelja iz Baze podataka o registriranim potencijalnim korisnicima pomoći za obnovu i Baze podataka o raseljenim osobama u BiH, a pokazalo se da su u određenim općinama/gradovima potrebe za obnovom i rekonstrukcijom veće.

U cilju stambenog zbrinjavanja najugroženijih raseljenih osoba i izbjeglih osoba iz regiona, iz donatorskih i kreditnih sredstava u toku je realizacija značajnih projekata: Državni projekat stambenog zbrinjavanja (DPSZ) u vezi s Regionalnim stambenim programom, Projekat "Zatvaranje kolektivnih centara i alternativnog smještaja putem osiguranja javnih stambenih rješenja – CEB II", Projekat obnove stambenog fonda – OPEC, Projekat obnove stambenih jedinica izbjeglih osoba koji se finansira kreditnim sredstvima Saudijskog fonda za razvoj - SFD, Program pomoći Vlade Republike Hrvatske za podršku povratku Hrvata iz Republike Hrvatske u BiH, čiji je cilj obnova i rekonstrukcija stambenih jedinica i druge mjere podrške provođenju Aneksa VII DMS-a.

Pregled broja stambenih rješenja po projektima i godinama:

Projekat	Broj stambenih jedinica	2016	2017	2018	2019	2020	Preostalo
DPSZ	5.400	98	336	826	762	1.170	2.208
CEB 2	2.611	-	-	507	1.052	1.052	
SFD	901	106	94	320	381		
OPEC	491	351	74	56	10		
Program pomoći Vlade RH	166	95	0	30	41		
Ukupno	9.569	650	504	1.739	2.246	2.222	2.208

Državni projekat stambenog zbrinjavanja (DPSZ) u vezi s Regionalnim stambenim programom

Implementacija Državnog projekta stambenog zbrinjavanja (DPSZ) u okviru Regionalnog stambenog programa (RSP) tokom izyještajnog perioda nastavljena je predviđenom dinamikom. DPSZ za cilj ima osigurati stambeno zbrinjavanje u BiH za 5.400 porodica ili 14.000 izbjeglih i raseljenih osoba. Ukupna vrijednost projekta za BiH je oko 200 miliona KM. Učešće BiH iznosi oko 15%, a najveći dio troškova, odnosno 85% finansira se iz multidonatorskog Fonda RSP kojim upravlja Razvojna banka Vijeća Evrope.

Do sada je Skupština donatora Fonda RSP odobrila pet pod-projekta (BiH1, BiH2, BiH3, BiH4 i BiH5) koje je BiH kandidovala u okviru dostupnih sredstava u Fondu RSP-a. Isto tako, odobreno je proširenje pod-projekata BiH2 i BiH3 u iznosu od oko 5 miliona KM, tako da ukupan iznos do sada odobrenih donacija iznosi oko 95 miliona KM, što uz domaću kontribuciju od oko 15 miliona KM predstavlja ukupnu vrijednost od 110 miliona KM. Također, BiH je pozvana da za finansiranje dostavi novi prijedlog pod-projekta BiH6 u iznosu granta od 15 mil. EUR. Uz domaću kontribuciju od 2 mil. EUR ukupna vrijednost ovog pod-projekta će iznositi 17,5 mil. EUR.

U okviru ovih 6 pod-projekata planirano je osigurati stambeno zbrinjavanje za oko 3.200 najranjivijih porodica, odnosno oko 10.000 izbjeglih i raseljenih osoba. U odnosu na planirani broj od 5.400 korisničkih porodica, na ovaj način ostvaruje se blizu 60% planiranog broja stambenih rješenja DPSZ u BiH iz zajedničkog programa. Uključeno je 76 lokalnih zajednica sa kojima su potpisani ugovori o saradnji na provedbi DPSZ, završeno je 412 kuća i dvije višestambene zgrade sa ukupno 29 stanova. U 2017. godini završeno je 336 stambenih jedinica. Implementacija projekta je produžena do kraja 2020. godine.

Projekat “Zatvaranje kolektivnih centara i alternativnog smještaja putem osiguranja javnih stambenih rješenja – CEB II”

Zatvaranju kolektivnih centara i alternativnog smještaja je u Revidiranoj strategiji poklonjena velika pažnja, te je ovo pitanje ocijenjeno kao jedan od ključnih prioriteta iz dva razloga: radi se o izuzetnom humanitarnom problemu, jer raseljene osobe godinama nakon potpisivanja DMS-a žive u kolektivnim centrima i uglavnom u jako lošim uslovima i zato što su kolektivni centri i alternativni smještaj na teretu budžeta na svim nivoima vlasti u BiH.

Odbor za zaštitu prava izbjeglica, raseljenih lica i povratnika u Narodnoj skupštini Republike Srpske održao je u septembra 2017. godine tematsku sjednicu pod nazivom “Zatvaranje kolektivnih centara u BiH” i donesen je određeni set zaključaka. Tom prilikom je zauzet zajednički stav i data puna podrška svih nivoa vlasti za zatvaranje kolektivnih centara sa rokom realizacije do kraja 2020. godine. Odbori i komisije su se kao radna tijela svih nivoa vlasti obavezali da će u skladu sa svojim nadležnostima inicirati donošenje Zakona o socijalnom stanovanju. Narodni poslanici/zastupnici će u skladu sa ustavnim nadležnostima u svojim radnim tijelima, u Programu rada zakonodavnih organa za 2018. godinu uvrstiti usvajanje Zakona o socijalnom stanovanju.

Projekat CEB II implementira se na osnovu potписанog Okvirnog Sporazuma kreditu između BiH i Razvojne Banke Vijeća Evrope L/D 1789 (2013). Planirano je da se ovaj Projekat implementira na teritoriji 45 gradova/općina u BiH (uključujući i Brčko Distrikt BiH). Cilj projekta je zatvaranje 121 kolektivnog centra i alternativnog smještaja u BiH, putem izgradnje javnog stambenog fonda (stanova i smještajnih jedinica u okviru institucionalnih ustanova) koji će se izgraditi i koristiti po modelu socijalnog neprofitnog stanovanja. Provedbom istog će biti stambeno zbrinjuto preko 7200 osoba u 2611 stambenih jedinica. Ukupna vrijednost projekta je 104 miliona eura od čega je 60 miliona eura kreditno zaduženje, 42,7 miliona eura osiguravaju lokalni nivoi vlasti, uglavnom putem osiguranja zemljišta, infrastrukture, dozvola i slično, te 1,3 miliona eura granta koji se realizira putem UNHCR-a.

Implementatori ovog Projekta su resorna entitetska ministarstva i Brčko Distrikt BiH, a finansijska realizacija se vrši putem Fonda za povratak BiH. Ministarstvo je preuzeo obaveze koordinacije i monitoringa ovog Projekta.

U 2017. godini, u okviru ovog projekta, na osnovu predhodno završenih procedura, započeta je izgradnja/rekonstrukcija na pet podprojekata (zgrada) u okviru kojih će biti obezbjeđeno 128 stambenih jedinica. Pripremljena je projektna i tenderska dokumentacija za izvođenje

radova na izgradnji/rekonstrukciji 12 podprojekta (zgrada), u okviru kojih je planirana izgradnja/rekonstrukcija 507 stambenih jedinica. U kontekstu CEBII projekta, usvojeno je 41 odluka o socijalnom stanovanju i 40 odluka o CEB II projektu u općinama u kojima se implementira ovaj projekat, te je doneseno 7 odluka o kriterijumima za subvencionisanje troškova zakupa.

Da bi se osigurao uspjeh implementacije CEB II projekta posebna pažnja posvećena je sljedećim elementima: socio-ekonomske karte za stanovnike kolektivnih centara su kompletirane u 27 preostalih općina CEB II, omogućavajući analizu njihove situacije, potreba i potencijala za integraciju (889 porodica/2.350 osoba), organizovano je pet radionica u okviru CEB II informativne kampanje za 147 učesnika, predstavnika CEB II općina u BiH.

Po ovom Projektu u 2018. godini planira se završetak izgradnje pet zgrada odnosno ukupno 128 stambenih jedinica, koje su započete tokom 2017. godine, kao i useljenje istog broja verificiranih korisničkih porodica. Takođe, tokom 2018 godine planiran je početak izvođenja radova na dvanaest novih podprojekata(zgrada) u okviru kojih će biti obezbjeđeno 507 stambenih jedinica.

Projekat obnove stambenog fonda – OPEC

Projekat obnove stambenog fonda OPEC se finansira iz kreditnih sredstava OPEC-OFID Razvojnog fonda. Ukupna procijenjena vrijednost Projekta iznosi 7 miliona \$, Istim je prvobitno predviđena obnova/izgradnja 390 stambenih jedinica u 45 gradova/općina i Brčko distriktu BiH. Tokom implementacije Projekta, procijenjeno je da je iz raspoloživih kreditnih sredstava moguće realizovati obnovu/izgradnju ukupno cca 491 stambenih jedinica. Po ovom Projektu do kraja 2017. godine završena je obnova/izgradnja 425 stambenih objekata, te započete aktivnosti na pripremi i realizaciji obnove/izgradnje preostalih stambenih objekata, koji su odobreni od strane Komisije za izbjeglice i raseljena lica BiH (u daljem tekstu: Komisija). U toku 2017. godine po ovom projektu je završeno ukupno 74 stambene jedinice.

Tokom 2018. godine planirano je provođenje procedura i završetak obnove/izgradnje preostalih 56 stambenih objekata, te okončanje kompletног programa u skladu sa odobrenim kreditnim sredstvima kao i odlukama Komisije.

Projekat obnove stambenih jedinica izbjeglih osoba koji se finansira kreditnim sredstvima Saudijskog fonda za razvoj-SFD

Projekat obnove stambenih jedinica izbjeglih osoba se finansira iz kreditnih sredstava na osnovu potписанog Međunarodnog sporazuma o kreditu između BiH i Saudijskog fonda za razvoj (SFD 4/560). Ukupna procijenjena vrijednost Projekta iznosi 15 miliona \$. Donesenim Odlukama od strane Komisije odobrena je obnova 901 stambenog objekta za 4000 korisnika na području 83 općine i Brčko Distrikta BiH. U okviru realizacije ovog Projekta do kraja 2017. godine završene su predhodne procedure i izvršeno je ugovaranje izvođenje radova na obnovi/rekonstrukciji ukupno 369 stambenih objekata (41% od ukupno planiranog broja stambenih jedinica), od čega je 166 stambenih objekata završeno i isti su predati korisnicima,

a izvođenje radova na obnovi/izgradnji 203 stambena objekta su u završnoj fazi realizacije, te je useljenje 203 korisničke porodice planirano početkom 2018. godine.

Po ovom Projektu, tokom 2017. godine, od strane resornih entitetskih ministarstava, koji su implementatori Projekta, provedene su procedure za izvođenje radova na obnovi/izgradnji dodatnih cca 150 stambenih objekata, ali je zbog problema neriješenog pitanja konačnog servisiranja duga po navedenom kreditnom sporazumu, koje je u nadležnosti resornih Ministarstava finansija (entitetska, Brčko Distrikt i BiH) došlo do privremene obustave potpisivanja novih Ugovora u okviru realizacije ovog Projekta.

Na osnovu gore navedenih aktivnosti, do kraja 2018. planiran je završetak obnove/izgradnje 520 stambenih objekata, što čini 58% od ukupno planiranog 901 stambenog objekata.

Od strane kreditora SFD tokom 2017. godine, odobreno je produženje roka implementacije do kraja 2020 godine.

Program pomoći Vlade Republike Hrvatske za podršku povratku Hrvata iz Republike Hrvatske u BiH

Realizacija projekta je trenutno u prekidu, u 2017. godini nije obnovljena nijedna stambena jedinica. Za 2018. godinu je predviđena obnova/izgradnja 30 stambenih jedinica.

2. Završetak procesa povrata imovine i stanarskih prava izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika

S ciljem realizacije strateškog cilja realiziranje povrata imovine i stanarskih prava Ministarstvo je od Suda BiH zatražilo podatke o ukupnom broju sudske postupaka u vezi s povratom imovine i stanarskih prava.

Sud BiH je informirao Ministarstvo da je zaprimljeno ukupno 246 tužbi protiv Komisije za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica BiH. Ministarstvo je do kraja 2017. godine zaprimilo 45 predmeta Suda BiH, od kojih je 28 zahtjeva za preispitivanje odluka suda BiH (4 zahtjeva kojim se preispitivanje sudske odluke uvažava, 11 zahtjeva kojim se preispitivanje sudske odluke odbija), 17 presuda Suda BiH (8 presuda kojim se tužba odbija i 9 presuda kojim se tužba uvažava). Prema podacima iz baze podataka Suda BiH, još je samo jedan predmet po zahtjevu za preispitivanje sudske odluke Upravnog vijeća Suda BiH. Prilikom rješavanja ovih predmeta, Sud BiH primjenjivao je odluku Evropskog suda za ljudska prava, koja je donesena u predmetu Tihomir Aleksić protiv BiH, apelacija broj 38233/05.

Preostali problemi u ovoj oblasti su stvarno vraćanje stanova u kolektivnim objektima što je i dalje problematično i ne postoji sistemsko rješenje za ovaj problem širom BiH. U nekim slučajevima, zgrade su rekonstruisane, ali se odstupalo od dimenzija, tako da raseljene osobe nisu mogle da vrate svoju imovinu. Postoji poseban problem u vezi sa osobama čiji su stanovi uništeni, regulacioni planovi lokalnih zajednica koji se odnose na takvo zemljište sada predviđaju da će na tom dijelu zemljišta biti izgrađeni objekti druge namjene.

S ciljem realizacije strateškog cilja **osiguranje uslova održivog povratka i procesa reintegriranja u BiH** kroz oblasti: elektrifikacija povratničkih naselja i pojedinačnih stambenih jedinica povratnika, rekonstrukcija infrastrukture u mjestima od interesa za povratak izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika, zdravstvena, socijalna i penzijsko-invalidska zaštita raseljenih osoba i povratnika, ostvarivanje prava na obrazovanje, rad i zapošljavanje raseljenih osoba i povratnika, sigurnost raseljenih osoba i povratnika i deminiranje područja povratak i pravo na naknadu štete raseljenim osobama, izbjeglicama i povratnicima ostvareni su sljedeći rezultati:

3. Elektrifikacija povratničkih naselja i pojedinačnih stambenih jedinica povratnika

Za projekte elektrifikacije stambenih jedinica raseljenih osoba i povratnika, u periodu od 2009. do 2017. godine uloženo je cca 15.750.000 KM u preko 60 općina u BiH za cca 2.300 korisnika/stambenih jedinica. U toku 2017. godine na elektro mrežu priključeno je 163 stambene jedinice u 14 općina.

U toku 2017. godine Odlukom Komisije, iz sredstava za 2015. godinu raspoređeno je 675.000,00 KM, za elektrifikaciju stambenih jedinica raseljenih osoba i povratnika u šest projektnih općina u BiH, za ukupno osam projekata, cca 58 stambenih jedinica. Takođe, u toku 2017. godine Ministarstvo je raspisalo javni poziv općinama/gradovima u BiH za dostavu projektnih prijedloga u svrhu elektrifikacije stambenih jedinica povratnika i raseljenih osoba. Predviđena sredstva su iz 2016. godine i iznose 838.507 KM.

	ZPE09	ZPE10	ZPE12-13	ZPE15	ZPE16	ZPE17
BiH (KM)	4.717.704	5.406.500	1.400.000	675.000	838.507	700.000

Prema urađenim analizama i procjenama još oko 1.500 obnovljenih stambenih jedinica povratnika i raseljenih lica je bez omogućenog priključenja na elektro-mrežu. Navedeni broj je podložan konstantnim promjenama, obzirom da se i pored implementacije projekata elektrifikacije, kojima se omogućava priključenje stambenih jedinica povratnika i raseljenih osoba na elektro-mrežu, kroz različite projekte obnove stambenih jedinica evidentiraju i novi korisnici čije stambene jedinice nakon izvršene rekonstrukcije, nemaju omogućeno priključenje.

Ministarstvo će i u narednom periodu izdvajati sredstva za ove namjene. U toku 2017. godine Ministarstvo jeiniciralo niz sastanaka sa sve tri elektroprivrede u BiH u cilju postizanja većeg učešća od strane ova tri preduzeća, a vezano za elektrifikaciju stambenih jedinica realizovanog povratka. Dogovoren je da se u potpunosti poštuju odredbe potpisanih Sporazuma iz 2005. godine o usaglašavanju godišnjih planova elektroprivreda sa potrebama koje evidentira Ministarstvo na osnovu provedenih javnih poziva iz ove oblasti.

Sastavni dio ovog Izvještaja je Tabela br. 2 - Ulaganja po općinama - projekti elektrifikacije i komunalne i socijalne infrastrukture u kojoj su prikazana ulaganja po općinama/gradovima za period od 1. 1. 2009. do 31. 12. 2017. godine, koja su raspoređena na osnovu Odluka

Komisije, a u skladu sa udruženim sredstvima Ministarstva, nadležnih entitetskih ministarstava i Brčko distrikta BiH.

4. Rekonstrukcija infrastrukture u mjestima od interesa za povratak izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika

Preporukama iz Revidirane strategije zatraženo je prioritetno osiguranje sredstava za sanaciju komunalne i socijalne infrastrukture za potrebe osoba koje su se već vratile u svoje obnovljene stambene jedinice, uspostaviti bazu podataka o stanju infrastrukture na teritoriji BiH za potrebe potencijalnih korisnika pomoći – povratnika, utvrditi kriterije za odabir prioritetnih lokaliteta povratka (posebno pritom imati u vidu siromašnije općine) u kojima je potrebno izvršiti sanaciju infrastrukturnih objekata, na osnovu kojih bi se na transparentan način, putem javnih konkursa, izabrali i realizirali projekti. Zatraženo je da Ministarstvo, u skladu sa svojom koordinirajućom ulogom, objedinjuje sve zahtjeve i informacije značajne za obnovu putne, vodovodne i kanalizacione mreže, kao i potrebe za obnovom objekata socijalne infrastrukture i dr.

Ministarstvo je u izvještajnom periodu vodilo aktivnosti na utvrđivanju potreba u obnovi komunalne i socijalne infrastrukture za povratnike i raseljene osobe, kao i na unaprjeđenju procesa dodjele pomoći putem javnih konkursa ovim kategorijama korisnika u BiH.

U 2017. godini Odlukom Komisije, iz sredstava za 2015. godinu, raspoređeno je 1.575.000,00 KM za projekte obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici, u 32 projektne općine u BiH, za ukupno 43 projekta. U toku 2017. godine Ministarstvo je raspisalo Javni poziv općinama/gradovima u BiH za dostavu projektnih prijedloga za obnovu i izgradnju komunalne i socijalne infrastrukture na prostorima gdje žive raseljena lica i povratnici, iz sredstava Fonda za povratak BiH za 2016. godinu u iznosu od 1.956.516,13 KM.

Komisija je za obnovu komunalne i socijalne infrastrukture iz sredstava Fonda za povratak BiH, u periodu od 2009. do 2017. godine, ukupno odobrila cca 32 miliona KM.

	ZPOP09	ZPOP10	ZPOP12-13	ZPOP14	ZPOP15	ZPOP16
BiH (KM)	8.382.327,44	13.458.662,19	2.828.000	2.600.000	1.575.000,00	1.956.516,13

*U toku je odabir prioritetnih projekata po projektu ZPOP17 (1.525.000 KM)

Sastavni dio ovog Izvještaja je Tabela br. 2 - Ulaganja po općinama: projekti elektrifikacije i komunalne i socijalne infrastrukture u kojoj su prikazani projekti po općinama/gradovima u periodu od 1.1.2009. do 31.12.2017.godine, koji su odobreni na osnovu Odluka Komisije, a u skladu sa udruženim sredstvima Ministarstva, nadležnih entitetskih ministarstava i Brčko distrikta BiH, kao i projekti po općinama koje su implementirali entitetska ministarstva i Brčko distrikt BiH u skladu sa njihovim planovima rada.

5. Zdravstvena zaštita raseljenih osoba i povratnika

Preporuke i prijedlozi mjera za unaprjeđenje stanja iz oblasti zdravstvene zaštite kroz Revidiranu strategiju su: pokretanje inicijative Ministarstva civilnih poslova BiH za izmjene i dopune Sporazuma o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite osiguranih osoba na teritoriji BiH, izvan područja entiteta, odnosno Brčko Distrikta BiH kojem osigurane osobe pripadaju, a u vezi s pristupom zdravstvenoj zaštiti raseljenih osoba i povratnika; ujednačavanje trajanja povratničkog statusa; osiguravanje rješenja kojima će djeca imati status osigurane osobe bez obzira na status njihovih roditelja; osiguravanje zdravstvene zaštite djeci tokom osnovnog, srednjeg i redovnog studiranja; osiguravanje zdravstvene zaštite osobama starijim od 65 godina; prijave na zavode za zapošljavanje bez rokova što je osnova za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba; omogućavanje raseljenim osobama/povratnicima da se nesmetano uključe u sistem zdravstvenog osiguranja nakon prestanka statusa.

Zajedničkim istraživanjem Ministarstva i UNHCR-a, koje je realizirano u 53 općine u BiH ukazuje na to da se 19,7% raseljenih osoba i 42% povratnika suočavaju sa izazovima u vezi sa zdravstvenim osiguranjem, 30% povratnika i 11% raseljenih osoba nemaju zdravstveno osiguranje u svom mjestu povratka ili mjestu raseljenja, već ga imaju negdje drugdje u BiH, dok 10-14% raseljenih osoba i povratnika nemaju uopće zdravstveno osiguranje. Zdravstvena zaštita, zakoni o zdravstvenom osiguranju i praksa nisu prilagođeni potrebama raseljenih osoba i povratnika kada se nađu izvan jurisdikcije fondova zdravstvenog osiguranja. U nedostatku dostupne zdravstvene zaštite ili prenosa zdravstvenog osiguranja, raseljene osobe i povratnici moraju da se uklope u zdravstveni sistem u mjestu povratka, što nije uvijek moguće. Čak i kada je to moguće, ne mogu dobiti zdravstvenu zaštitu pod istim uslovima kao u mjestima raseljenosti, bilo zbog nedostatka harmoniziranog zakonodavstva ili nejednakog nivoa dostupne zdravstvene zaštite.

Iskustva sa terena govore da jedan broj povratnika uslijed straha od gubitka zdravstvenog osiguranja u mjestu raseljenja ili nemogućnosti ostvarivanja zdravstvene zaštite u mjestu povratka u istom obimu kao u mjestu raseljenosti, ne registruje povratak. Ovo sprječava potpunu integraciju povratnika koji nastavljaju ostvarivati prava izvan mesta povratka. Prisutna je neujednačenost u rokovima za prijavljivanje na zavode za zapošljavanje kao uslov sa sticanje zdravstvenog osiguranja po osnovu nezaposlenosti. U Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH nema rokova za prijavljivanje na zavode za zapošljavanje, dok je u Federaciji BiH taj rok prekluzivan, što onemogućava povratnicima da se u kratkom roku od 30 dana prijave na zavode za zapošljavanje i na osnovu nezaposlenosti ostvare pravo na zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu.

I u Federaciji BiH i Republici Srpskoj su preduzete djelimične mjere, ali još uvijek nedostaju održiva i sistemska rješenja. Vlada Federacije BiH omogućila je i dalje povratnicima u Republiku Srpsku zdravstvenu zaštitu primjenom Odluke o ostvarivanju prava iz bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz Federacije BiH u Republiku Srpsku u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH. Za potrebe liječenja raseljenih osoba i izbjeglica Vlada Federacije BiH na incijativu Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica izdvaja na

godišnjem nivou 2.000.000,00KM za pružanje prije svega usluga bolničkog liječenja povratnika u kliničkim centrima u Federaciji BiH. Vlada Republike Srpske je podržala potpisivanje Protokola o liječenju pacijenata za povratnike iz Kantona 10 u decembru 2017. godine, čime se osigurava pristup bolničkim uslugama u Banjaluci i Prijedoru za povratnike u Kantonu 10. Rješenja Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Srpske su privremenog karaktera i ne predstavljaju sistemsko rješenje kojim bi se omogućio jednak pristup zdravstvenoj zaštiti povratnicima i raseljenim osobama.

U 2017. godini održan je sastanak Radne grupe za utvrđivanje prijedloga za izmjene i dopune Sporazuma o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite osiguranih osoba na teritoriji BiH, izvan područja entiteta, odnosno Brčko Distrikta BiH kojem osigurane osobe pripadaju. Na sastanku ove Radne grupe se razmatrao prijedlog da se prilikom izmjena i dopuna Sporazuma u isti uvrste raseljene osobe i povratnici. Članovi Radne grupe su konstatirali da definirane preporuke, identifikovani problemi u implementaciji i prijedlozi mjera za provođenje Revidirane strategije u dijelu koji se odnosi na oblast zdravstvene zaštite u velikoj mjeri ne odgovaraju činjeničnom stanju i da nema potrebe predmetnim Sporazumom obuhvaćati kao ciljane kategorije raseljene osobe i povratnike jer je je pitanje pristupa zdravstvenoj zaštiti raseljenih osoba i povratnika regulisano Zakonom o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH, Zakonom o raseljenim licima, povratnicima i izbjeglicama u Republici Srpskoj i Zakonom o raseljenim licima i povratnicima u Federaciji BiH i izbjeglicama iz BiH.

Zbog problema u pristupu zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti raseljenih osoba i povratnika, te kako bi se osigurao jednak pristup zdravstvenoj zaštiti u BiH, 14. i 15. decembra 2017. godine u Tesliću, održan je sastanak svih nivoa parlamentarne i izvršne vlasti koji se bave pitanjima raseljenih osoba i povratnika, kao i nadležnih organa koji se bave pitanjima zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja. Na ovom sastanku su usvojeni sljedeći zaključci:

1. Daje se puna podrška svim nivoima vlasti da pokušaju na jednoobrazan način učiniti dostupnom i sveobuhvatnom zdravstvenu zaštitu svim povratnicima i raseljenim osobama u BiH, a s prioritetom onih osoba koji nemaju riješeno zdravstveno osiguranje po bilo kojem osnovu;
2. Odbori i komisije kao radna tijela svih nivoa vlasti su se obavezali da će shodno svojim nadležnostima inicirati donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zdravstvenom osiguranju u skladu sa preporukama iz Revidirane strategije i preporukama Konsultativne radne grupe;
3. Zastupnici i poslanici će shodno svojim nadležnostima u radnim tijelima predložiti da u programima rada zakonodavnih tijela za 2018. godinu u prvoj polovini godine uvrste usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zdravstvenom osiguranju;
4. Zavodi zdravstvenog osiguranja će svojim uputstvima informirati izbjeglice i raseljene osobe o njihovim pravima i obavezama u vezi zdravstvenog osiguranja i dostupnosti zdravstvenoj zaštiti.

Možemo zaključiti da su tokom 2017. godine postignuti odredeni pomaci u realizaciji Revidirane strategije, odnosno preporuka za unaprjeđenje stanja u oblasti zdravstvene zaštite

povratnika. Koordinacioni tim za praćenje provođenja prava iz Aneksa VII. DMS-a, koji djeluje na ministarskom nivou, zaključio je da se prva njegova aktivnost u 2017. godini usmjeri na ostvarivanje prava na zdravstvenu i socijalnu zaštitu izbjeglica iz BiH, raseljenih osoba u BiH i povratnika. Predmetna aktivnost je i realizovana održavanjem gore navedene tematske sjednice na kojoj su postignuti određeni zaključci. Ministarstvo civilnih poslova BiH će uputiti zaključke sa tematske sjednice nadležnim organima za oblast zdravstvene zaštite, a s ciljem iniciranja Izmjena i dopuna Sporazuma u 2018. godini.

6. Socijalna i penzijsko-invalidska zaštita raseljenih osoba i povratnika

Preporuke i prijedlozi mjera za unaprjeđenje stanja u oblasti socijalne i penzijsko-invalidske zaštite u Revidiranoj strategiji su: pokretanje inicijative za zakonsko utvrđivanje minimuma socijalne zaštite i socijalne pomoći za ugrožene grupe u stanju socijalne potrebe; usklađivanje zakona na nivou entiteta i Brčko Distrikta BiH iz oblasti socijalne zaštite; izmjene i dopune Sporazuma o medusobnim pravima i obavezama u provođenju penzijskog i invalidskog osiguranja na jedinstvenom pravnom i ekonomskom prostoru BiH; uspostavljanje mehanizma evidencije povratnika; omogućavanje zadržavanja prethodno ostvarenih prava do harmonizacije propisa iz oblasti socijalne zaštite; pojednostavljenje procedure dodjele jednokratne novčane pomoći i povećanje izdvajanja za projekte održivog povratka na svim nivoima koji bi ciljano sadržavali stavku za socijalne potrebe povratnika.

U odnosu na Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije za 2016. godini u ovoj oblasti nisu postignuti značajniji pomaci, a prema nalazima Ministarstva i UNHCR-ove terenske ankete provedene tokom perioda 2015–2017. godine u 53 općine, 80% povratnika i 86% raseljenih osoba ima potrebu za različitim vrstama pomoći u oblasti socijalne zaštite.

Još uvijek nisu utvrđeni finansijski minimumi i maksimumi u ostvarivanju prava propisanih entitetskim i kantonalnim zakonima u oblasti socijalne zaštite, postoje kašnjenja u isplati socijalnih davanja, prisutno je i dalje nepoštivanje prava iz socijalne zaštite koja su propisana entitetskim zakonima i različit tretman građana u entitetima, a posebno nemogućnosti prenosa socijalnih prava raseljenih osoba u mjesta povratka.

Tokom 2017. godine Ministarstvo civilnih poslova BiH je informiralo nadležne organe entiteta i Brčko distrikta BiH o značaju provedbe Revidirane strategije u smislu usklađivanja entitetskih propisa u oblasti socijalne zaštite, a u pravcu podrške procesu povratka raseljenih osoba i izbjeglica. Ministarstvo civilnih poslova BiH je pokrenulo i inicijativu u kontekstu realizacije zaključaka Zajedničke komisije za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH, koji su se odnosili na izradu Izvještaja o potrebi usklađivanja zakona u oblasti socijalne zaštite u odnosu na međunarodne standarde u području ljudskih prava. Ova inicijativa nije dovela do konkretnijih aktivnosti koje bi rezultirale poboljšanjima u oblasti socijalne zaštite u smislu realizacije predmetne strategije. Usklađivanje propisa u oblasti socijalne zaštite u BiH je od velikog značaja za povratak i to je od pitanja koje se nameće u pogledu provedbe međunarodnih dokumenata u oblasti ljudskih prava, a kako bi se svim građanima u BiH omogućilo pod jedankim uslovima ili približno jednakim uslovima da u istom obimu uživaju prava iz socijalne zaštite.

Kako bi se omogućio potpuni pristup socijalnoj zaštiti povratnika, raseljenih osoba i izbjeglica u toku 2018. godine Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH će organizirati sjednicu na temu: "Socijalne zaštite raseljenih osoba i povratnika".

7. Ostvarivanje prava na obrazovanje raseljenih osoba i povratnika

Preporuke i prijedlozi mjera za unaprjeđenje stanja iz oblasti obrazovanja u Revidiranoj strategiji su: dosljedno provođenje Privremenog sporazuma o zadovoljavanju posebnih potreba i prava povratnika, kako bi se zaštitila djeca povratnika i kako oblast obrazovanja ne bi bila kočnica povratku raseljenih i izbjeglih osoba i njihove djece; nastavak rada Odbora za koordinaciju Privremenog sporazuma na uspostavi harmoniziranog i redovnog mehanizma kontrole u obrazovnom sistemu; dosljedna primjena Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju; preispitivanje i utvrđivanje novih kriterija o nazivima škola, školskih simbola i školskih manifestacija; osmišljavanje i izrada okvirnih ciljeva i zajedničkih standarda za nastavne planove i programe; promoviranje i razvijanje tolerancije u svim školama s ciljem prihvatanja i razumijevanja „drugačijeg i različitog“; uspostavljanje lakšeg pristupa obrazovanju za socijalno ugrožene i osobe u ekonomski nepovoljnem položaju.

U okviru istraživanja Ministarstva, UNHCR-a i Unije za održiv povratak i integracije u BiH, a koje je provedeno u periodu od 2015. godine do 2017. godine, u 53 općine u BiH, od 782 povratničkih porodica sa djecom u školskoj dobi u BiH, 48,98% porodica smatra da nemaju problema u vezi sa obrazovanjem (obrazovanje se može posmatrati kao kompozitni pokazatelj koji kombinuje dostupnost obrazovnih institucija, pristup školskim ustanovama i dostupnost nacionalne grupe predmeta), dok 30,05% ima manjih problema, a 20,97% ima problem sa tim.

Prema mišljenju Misije OSCE-a u BiH: " U 2017. godini nadležne obrazovne vlasti nisu razgovarale o bilo kakvim trajnim rješenjima po pitanjima prepoznatim u Privremenom sporazumu o zadovoljavanju posebnih potreba i prava djece povratnika. Također, nije bilo promjena niti napretka u vezi sa statusom i radom Odbora za koordinaciju implementacije Privremenog sporazuma koji se nije sastao od 2013. godine. Postoji kontinuirana zabrinutost zbog potencijalnih bojkota nastave u Republici Srpskoj zbog diskriminatorene prakse kojom se ne dozvoljava Bošnjacima u Republici Srpskoj da koriste naziv „bosanski jezik“ u dokumentima vezanim za obrazovanje, kao i neusklađenog uvođenja nacionalne grupe predmeta. Jedan od glavnih problema sa kojim se obrazovni sistem u BiH suočio u smislu zakonodavnog okvira o obrazovanju i dalje je tumačenje i primjena istih, ali je u 2017. godini uočen i trend usvajanja novih zakona koji sadrže odredbe koje predstavljaju kršenje Okvirnog zakona (npr. novi zakoni u Republici Srpskoj i Kantonu Sarajevo). Ni u 2017. godini nije bilo napretka u pogledu revizije postojećih kriterija o nazivima škola, školskim simbolima i školskim manifestacijama. Promjena imena Osnovne škole Dobroševići u OŠ "Mustafa Busuladžić" u Kantonu Sarajevo izazvala je reakciju šire javnosti i rezultirala i zvaničnom protestnom notom Izraela BiH. Uz podršku Misije proccs promjene nastavnih planova i programa u skladu sa ZJNPP je u toku u Zapadnohercegovačkom kantonu i Kantonu Sarajevo. Međutim, nadležne obrazovne vlasti u Kantonu Sarajevo i Tuzlanskom kantonu

pokrenule su aktivnosti na izradi programa i materijala za nastavu istorije koji će obrađivati sadržaje vezane za pojedine događaje iz perioda 1992-1994. godina u BiH. Slične aktivnosti najavljene su i u Republici Srpskoj. Vannastavne, kulturne i druge aktivnosti i programi u lokalnim zajednicama koje podstiču toleranciju i razumijevanje za "različitosti i raznolikosti" su još uvijek sporadične i obično pokrenute od strane eksternih partnera i projekata. Ne postoji sistemska podrška nadležnih obrazovnih vlasti za kreiranje i sprovođenje ovakvih programa".

Prema mišljenju Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica i dalje ostaje otvoreno pitanje ujednačenih prava povratnika na cijelom prostoru BiH u oblasti obrazovanja. Pravo na učenje bosanskog jezika i ostalih iz nacionalne grupe predmeta, učenicima bošnjačke nacionalnosti u Republici Srpskoj je uskraćeno. Zbog toga djeca iz Konjević polja i Kotor Varoši pohađaju instruktivnu nastavu u dislociranim školama čije finansiranje dijelom snosi Vlada Federacije BiH i Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica.

Prema ocjeni Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke u značajnoj mjeri još uvijek su prisutni mnogi problemi na polju obrazovanja identifikovani u Revidiranoj strategiji, uključujući: nedovršen proces uskladivanja državnih i entitetskih, odnosno kantonalnih zakona i podzakonskih akata, problem u nazivima pojedinih škola, školskim simbolima i školskim manifestacijama, politizaciju obrazovanja koja je i dalje prisutna, nastavne planove i programe podijeljene i definirane na nacionalnim nivoima, različitu praksu u izučavanju nacionalne grupe predmeta, prisustvo diskriminacije i segregacije učenika u određenim sredinama, ekonomski teškoće koje utiču na dostupnost obrazovanja za djecu povratnike i raseljene osobe. Odbor za koordiniranje provođenja Privremenog sporazuma o zadovoljavanju posebnih potreba i prava djece povratnika u 2017. godini nije održavao sastanke. S ciljem osiguranja dosljednog provođenja Privremenog sporazuma Odbor bi trebao nastaviti sa radom i održavati sastanke.

Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske je dostavilo sljedeće mišljenje: "Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske je zakone u oblasti obrazovanja Republike Srpske uskladilo sa okvirnim zakonima i međunarodnim dokumentima u oblasti obrazovanja i ljudskih prava i nijedan zakon Republike Srpske u ovoj oblasti ne sadrži diskrimirajuće odredbe. I u 2017. godini primjenjuju se kriterijumi o nazivima škola, školskim simbolima i školskim manifestacijama, izučava se nacionalna grupa predmeta, obezbjeđuju se besplatni udžbenici za sve učenike prvih i drugih razreda osnovne škole, osigurava se besplatan prevoz za sve učenike Republike Srpske koji stanuju na udaljenosti većoj od četiri kilometra od škole. U Republici Srpskoj i dalje nema prakse prevoza učenika u jednonacionalne škole izvan njihovog upisnog područja. U školama Republike Srpske nema segregacije, niti udžbenici iz nacionalnih predmeta u Republici Srpskoj potiču segregaciju. U Republici Srpskoj priznavanje stranih školskih dokumenata uspješno je regulisano zakonima i podzakonskim aktima".

Prema ocjeni Odjela za raseljene osobe, izbjeglice i stambenu politiku, Brčko distrikt BiH jedna od lokalnih zajednica koja je svoj zakonodavni okvir, zajedno sa svim pripadajućim podzakonskim aktima, usaglasila sa zakonodavnim okvirom iz oblasti osnovnog i srednjeg

obrazovanja donesenim na nivou BiH. Planom obrazovanja, kao skupštinskim dokumentom, utvrđen je prostorni raspored i mreža osnovnog i srednjeg obrazovanja donesenim na nivou BiH. U Brčko distriktu BiH se poštaju sve slobode i prava građana kao i upotreba jezika i pisma (bosanski, hrvatski i srpski jezik), te su latinično i cirilično pismo u ravnopravnoj upotrebi. U Brčko distriktu BiH se poštaju sve slobode i prava građana kao i upotreba jezika i pisma.

Iz naprijed navedenog, a u skladu sa dostavljenim mišljenjima institucija obrazovanja, međunarodnih organizacija i nevladinog sektora u BiH, može se konstatirati, da, osim aktivnosti na razvoju nastavnih planova i programa na osnovu zajedničke jezgre definisane na ishodima učenja, tokom 2017.godine nisu postignuti značajniji pomaci u realizaciji Revidirane strategije, odnosno preporuka za unaprjeđenje stanja u oblasti obrazovanja povratnika. Svaka od 12 nadležnih obrazovnih vlasti u BiH ima svoje ministarstvo obrazovanja, zakone za oblast obrazovanja, budžete za obrazovanje, utvrđuje obrazovnu politiku i ima sva druga prava i obaveze koje proizilaze iz mandata nadležne obrazovne vlasti, odgovorne za organizaciju i funkcionisanje obrazovanja na svom području odgovornosti, uključujući i realizaciju preporuka iz Revidirane strategije u kontekstu ostvarivanja prava na obrazovanje raseljenih osoba i povratnika.

8. Pravo na rad i zapošljavanje raseljenih osoba i povratnika

Preporuke i prijedlozi mjera za unaprjeđenje stanja iz oblasti rada i zapošljavanja u Revidiranoj strategiji su: poštivanje Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda BiH kroz zapošljavanje povratnika u organima vlasti, institucijama, upravama i javnim poduzećima u kojima je država većinski vlasnik s ciljem postizanja principa u skladu s popisom domaćinstava iz 1991. godine; donošenje i provođenje neophodnih provedbenih propisa kako bi se ispoštovale i osigurale ustavne i zakonske odredbe o pristupu pravu na zapošljavanje bez diskriminacije; uvođenje mjer za zapošljavanje; osiguravanje podsticaja privrednicima koji zapošljavaju povratnike i raseljene osobe; osiguravanje prekvalifikacije, dokvalifikacije i samozapošljavanja; osiguranje sredstava nadležnim zavodima za sufinansiranje plaća ili doprinosa u određenom periodu za raseljene osobe i povratnike; osiguranje donatorskih sredstava za finansiranje projekata mikrokreditiranja, bespovratne pomoći za započinjanje radnih djelatnosti, kao i procjene stručnog sposobljavanja i prekvalifikacije; osiguranje mjer za poboljšanje stanja u domenu ostvarivanja prava na rad i zapošljavanje povratnika i raseljenih osoba.

U odnosu na Izvještaj o realizaciji Revidirane strategije za 2016. godinu, i u ovoj oblasti nisu postignuti značajniji pomaci, prema podacima sa kojima rasplaže Ministarstvo, jer podatke od nadležnih institucija nismo zaprimili.

Naime, prema nalazima Ministarstva i UNHCR i terenske ankete provedene tokom perioda 2015– 2017. godine u 53 općine, samo 50% povratnika radne dobi i 60% raseljenih osoba imaju redovno zaposlenje. Na osnovu analize podataka i projekata na terenu, UNHCR je razvio metodologiju za odabir korisnika, određivanje prioriteta, identifikaciju i procjenu najadekvatnije pomoći i angažovao se na zalaganju kod lokalnih i državnih vlasti i međunarodne donatorske zajednice, Ovo zalaganje je do sada rezultiralo poboljšanjem

upravljanja podacima o osobama, za koje se UNHCR brine, u 16 općina, povećalo interesovanje donatora za projektima zasnovanim na dokazima i mjerljivim projektima i manjim projektima koji su pružili direktnu pomoć sa nekih 1.600 raseljenih osoba i povratnika u 2017. godini. Projekat "6+10 općina", koji su Ministarstvo i UNHCR implementirali 2017. godine, osmišljen je kako bi osnažio općine da usvoje i implementiraju metodologiju zasnovanu na potrebama za pružanje rješenja za ugrožene raseljene osobe (raseljene osobe i povratnike).

Potrebno je dosljedno provoditi Odluku Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda BiH kroz zapošljavanje povratnika u organima vlasti, institucijama, upravama i javnim preduzećima u kojima je država većinski vlasnik s ciljem postizanja principa u skladu s popisom domaćinstava iz 1991. godine.

U zakonskim propisima kojima su utvrđeni načini zapošljavanja državnih službenika na državnom i entitetskom nivou navodi se da je jedan od ciljeva zapošljavanja etnička zastupljenost na osnovu poslednjeg popisa stanovništva na državnom nivou, popisa iz 1991. godine u Federaciji BiH, poslednjeg popisa stanovništva u Republici Srpskoj i strukture stanovništva u Brčko Distriktu BiH.

U BiH je evidentna visoka stopa nezaposlenosti i ne postoji mehanizam na nivou BiH koji bi odgovorio zadovoljenju potreba radnospособног stanovništva u BiH, a time i povratnika i raseljenih osoba. Evidentan je veliki broj radnih migracija.

Prema istraživanju Unije za održiv povratak i integracije i podacima iz 2017. godine, BiH je napustilo 35.377 osoba. Tokom istraživanja Unije za održiv povratak i integracije koje je trajalo od 2013. do 2017. godine BiH je napustilo 151.101 osoba. Nažalost, trend iseljavanja se i dalje nastavlja, a istim su obuhvaćene i povratničke i raseljeničke porodice koje zbog nemogućnosti osiguranja životne egzistencije, a posebno mlađe populacije svoju domovinu napuštaju zauvijek.

I u 2017. godini, možemo konstatirati da idalje nije osiguran jednak pristup tržištu rada u BiH za povratnike, raseljene osobe i izbjeglice.

9. Sigurnost raseljenih osoba i povratnika i deminiranje područja povratka

Realizacija preporuka i mjera za unaprjeđenje stanja iz oblasti sigurnosti i deminiranja identificovanih u Revidiranoj strategiji u nadležnosti je Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH, entiteta Republika Srpska, deset kantona u Federaciji BiH i Brčko Distrikta BiH. U cilju prikaza stanja u ovoj oblasti tokom 2017. godine, korištene su relevantne informacije Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH (VSTV), izvještaja Organizacije za sigurnost i saradnju u Evropi Misija u BiH (OSCE) i Centra za uklanjanje mina u BiH (BH MAC).

Prema podacima koje je prikupio OSCE kroz program praćenja rada nadležnih organa u 2017. godini policiji su prijavljena 173 potencijalna incidenta motivisana predrasudama prema etničkoj, odnosno vjerskoj pripadnosti oštećenog. Prevalentnost incidenata se kretala od

najbrojnijih verbalnih prijetnji i napada, nakon čega slijede oštećenje imovine, i oštećenje vjerskih objekata i skrnavljenje grobalja. Izraženo povećanje broja incidenata je bilo zabilježeno u novembru i decembru 2017. nakon odluka Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i u ambijentu političkih reakcija koje su nakon toga uslijedile.

Uprkos usklađenom zakonodavnom okviru koji omogućava da se ovakva vrsta nasilja adekvatno istraži, procesuira i kazni, prvenstveno kroz odredbe krivičnog zakonodavstva o krivičnim djelima učinjenim iz mržnje i određene prekršajne odredbe za incidente kojima se krši prekršajno zakonodavstvo, te kroz odredbe krivičnog zakonodavstva o izazivanju nacionalne i vjerske mržnje za ozbiljne slučajeve govora mržnje, nadležni organi u BiH u pravilu ne daju adekvatan institucionalni odgovor na ovakve incidente. Ogromna većina incidenata (oko 90%) nije otišla dalje od predistražne faze što ukazuje na postojanje zabrinjavajuće prakse neistraživanja motiva počinjenja krivičnih djela, te neadekvatnog kažnjavanja koja je izraženija kada su ovakvi incidenti u pitanju.

Institucije vlasti u BiH nisu uspostavile sistem vođenja posebne evidencije za ovu vrstu incidenata iako imaju tu obavezu, a što bi im onemogućilo uvid u stvarnu sliku stanja stvari i kreiranje odgovarajućih politika za prevenciju i represivne mjere. Potrebno je naglasiti i da informacije kojima raspolaže OSCE ukazuju na to da je broj potencijalnih incidenata motivisanih mržnjom koji se ne prijavljuju nadležnim organima vlasti značajno veći, i da on ostaje u sivoj zoni neprijavljanja što može dovesti do dodatnog usložnjavanja odnosa i podjela među etničkim zajednicama u društvu. Zbog toga bi bilo potrebno da nadleže institucije rade na unaprjeđivanju odgovora nadležnih organa na ovakve incidente kroz kontinuiranu edukaciju, da uspostave sistem adekvatno prikupljenih podataka te da na osnovu prikupljenih podataka razvijaju politike prevencije i odgovora pravosudnog sistema u BiH.

Tragom ovakvih informacija od OSCE-a Ministarstvo je po ovom pitanju zatražilo očitovanje od VSTV-a o postupanjima sudova i tužilaštava u BiH u predmetima krivičnih djela na štetu povratnika. Prema podacima VSTV-a, u protekle dvije godine za krivično djelo *izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti* potvrđene su 4 optužnice, donijete su 4 osuđujuće i 1 oslobođajuća presuda, te su pravosnažne postale 3 osuđujuće i 1 oslobođajuća presuda. U istom periodu nije potvrđena ni jedna optužnica, niti donesena presuda za krivična djela: *sprječavanje povratka izbjeglica i raseljenih lica, niti oštećenje ili rušenje vjerskih objekata*.

Nadalje, VSTV ističe da tužilaštva i sudovi u BiH ne vode evidenciju predmeta o kategorijama podnositaca prijava, odnosno oštećenih u krivičnim djelima. Zbog ove činjenice VSTV ne raspolaže podacima o predmetima formiranim po prijavama raseljenih osoba ili povratnika, a koji su u vezi sa krivičnim djelima ugrožavanja sigurnosti ili krivičnim djelima počinjenim iz mržnje prema ovoj kategoriji stanovništva.

Trenutna veličina minski sumnjičeve površine u BiH iznosi 1.081 km² ili 2,2% u odnosu na ukupnu površinu BiH, a što predstavlja smanjenje površine u odnosu na Izvještaj za 2016. godinu za 0,1 %.

Prema općoj procjeni uticaja mina/kasetne municije/ESZR u 129 gradova/općina u BiH najugroženije općine su: Doboј, Teslić, Maglaj, Usora, Zavidovići, Gornji Vakuf, Sanski Most, Velika Kladuša, Travnik i Ilijaš. Prema podacima BH MAC-a, u 2017. godini stradalo je sedam osoba, od čega tri osobe smrtno.

U bazi podataka (BHMAIS) trenutno je registrovano 20.220 zapisnika minskih polja, što u odnosu na podatke iz prethodnog Izvještaja za 2016. godinu predstavlja povećanje za oko 1000 novih zapisnika.

Strategijom protuminskog djelovanja 2009-2019. godina rješavanje minskog problema u BiH predviđeno je do 2019. godine. Strategija protuminskog djelovanja 2009-2019. godina, zaključno sa 2017. godinom je realizirana tek do 50 posto (vraćena 593 km²), a BH MAC kao razlog navodi nedostatak finansijskih sredstava. U saradnji Ženevskog centra za humanitarno deminiranje (GICHD) i BH MAC-a izrađen je načrt Strategije protuminskog djelovanja BiH 2018-2025, izvršene su izmjene i dopune Strategije i njeno usvajanje se očekuje u drugom kvartalu 2018. godine.

Vijeće ministara BiH je utvrdilo prijedlog izmjena i dopuna Zakona o deminiranju u BiH, te je u toku pokretanje procedure u Parlamentarnoj skupštini BiH.

U 2017. godini započete su pripreme na realizaciji projekta "Opća procjena minsko sumnjivog područja u BiH 2018-2019" koji se finansira grant sredstvima Evropske Unije u iznosu od 900.000 eura, a implementirat će ga BH MAC, Oružane snage BiH i Norveška narodna pomoć (NPA) u periodu 2018-2019 godina.

10. Pravo na naknadu štete raseljenim osobama, izbjeglicama i povratnicima

Nakon usvajanja Revidirane strategije tokom 2010. godine pa do danas Ministarstvu se obratilo oko 6.500 podnositaca sa zahtjevima za naknadu štete za imovinu.

U ovoj oblasti se i u 2017. godini nije posvetila dovoljna pažnja, koja je neophodna ukoliko se želi potpuno riješiti izbjegličko/raseljeničko pitanje.

Na osnovu člana 13. Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH, izbjeglice iz BiH i raseljene osobe u BiH imaju pravo na povrat imovine koja im je oduzeta tokom ratnih sukoba od 30. aprila 1991. godine kao i na naknadu za bilo koju imovinu koja im se ne može vratiti. Nadoknadu za imovinu mogu slobodno izraženom voljom tražiti izbjeglice i raseljene osobe od nadležnih organa entiteta. U rješavanje ovog pitanja moraju se uključiti svi nivoi vlasti.

II. FINANSIRANJE PRAVA IZ ANEKSA VII DMS-a

S ciljem realiziranja strateških ciljeva, od procijenjenog iznosa od 1,21 milijardi KM za potrebe obnove stambenog fonda i prateće infrastrukture, od 2009. do 2016. godine, ukupno su osigurana sredstva u iznosu od oko 847 mil. KM iz kreditnih i donatorskih sredstava,

sredstava udruženih u Fond za povratak BiH i budžetskih sredstava entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Prema podacima Fonda za povratak BiH, nadležnih entitetskih ministarstava i Brčko Distrikta BiH, za obnovu i rekonstrukciju stambenih jedinica i projekte održivosti u toku 2017. godine ugovoreno je ukupno **29.340.100,27 KM**, kako slijedi:

Budžet	2017. godina (KM)	Obnova i rekonstrukcija stambenih jedinica	Projekti održivosti
Udružena sredstva u Fond za povratak BiH	2.225.000,00	0	2.225.000,00
Federacija BiH	22.600.000,00	4.600.000,00	18.000.000,00
Republika Srpska	3.635.100,27	2.155.981,44	1.479.118,83
Brčko Distrikt BiH	880.000,00	850.000,00	30.000,00
Ukupno	29.340.100,27	6.755.981,44	21.734.118,83

Udružena sredstva na nivou BiH za 2017. godinu

Sporazumima o udruživanju u Fond za povratak BiH za finansiranje prava iz Aneksa VII DMS-a za 2017. udruženo je 2.225.000 KM (sredstva udružili: Ministarstvo, Federalno ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica BiH, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske i Vlada Brčko Distrikta BiH).

Raspoloživa udružena sredstva u Fondu za povratak BiH, namijenjena za projekte obnove i povrata, u 2017. godini iznosila su 7.324.859 KM, i čine ih sredstva u iznosu od 5.199.859 KM raspoređena odlukama Komisije za projekte elektrifikacije i komunalne i socijalne infrastrukture, prenesena iz prethodne godine i sredstva u iznosu od 2.125.000 KM, uplaćena po Sporazumu o udruživanju i načinu realizacije sredstava za ostvarivanje prava iz Aneksa VII DMS u 2016. godini. Od navedenog iznosa, u 2017. godini realizovana su sredstva u iznosu od 1.356.532 KM.

Pored projekata koji se finansiraju iz udruženih sredstava, Fond za povratak BiH je zadužen i za finansijsku realizaciju projekata koji se finansiraju iz kreditnih i donatorskih sredstava:

- Projekat stambene obnove iz kreditnih sredstava OPEC fonda za međunarodni razvoj
- Projekat obnove stambenih jedinica iz sredstava Saudijskog fonda za razvoj
- Projekat zatvaranja kolektivnih centara i alternativnog smještaja pružanjem javnih stambenih rješenja – CEB II
- Državni stambeni projekat koji se finansira iz Fonda RSP (donatorska sredstva)

Finansijska realizacija projekata koji se finansiraju iz kreditnih i donatorskih sredstava u 2017. godini je 21.996.486 KM. Ukupna finansijska realizacija u 2017. godini iznosi 23.353.018 KM.

Pregled finansijske realizacije projekata obnove i povratka u 2017.godini, koji se realizuju kroz Fond za povratak BiH:

Projekat	Realizacija u 2017. godini
Elektrifikacija stambenih jedinica raseljenih lica i povratnika za 2012/2013 godinu	896.697,36
Interventne potrebe za rješavanje urgentnih situacija povratnika i raseljenih osoba za 2012/2013 godinu	15.000,00
Projekat obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici za 2014.godinu	122.155,16
Projekat obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici za 2015.godinu	322.679,73
Ukupno projekti koji se finansiraju iz udruženih sredstava	1.356.532,25
Projekat "Zatvaranje kolektivnih centara" -CEB II	1.313.314,91
Projekat stambene obnove iz sredstava OPEC-a	1.919.095,46
Projekat obnove stambenih jedinica iz sredstava Saudijskog fonda za razvoj	4.129.654,35
Ukupno projekti koji se finansiraju iz kreditnih sredstava	7.362.064,72
DPSZ Pod-projekat BIH1 (2013)	276.401,87
DPSZ Pod-projekat BIH2 (2013)	8.113.901,93
DPSZ Pod-projekat BIH3 (2013)	6.208.073,03
DPSZ Pod-projekat BIH4(2015)	36.044,00
Ukupno DPSZ projekat koji se finansira iz Fonda RSP	14.634.420,83
UKUPNO	23.353.017,80

Budžetska sredstva Federacija BiH za 2017. godinu

Za 2017. godinu iz budžeta Federacije BiH izdvojeno je 22.600.000 KM, koje su raspoređene za sljedeće transfere:

- za raseljena lica i povratnike – 16.100.000 KM
- za razvoj održivosti povratka u RS-u – 3.000.000 KM
- za zajedničke međuentitetske i općinske projekte s nevladinim organizacijama 2.000.000 KM

- podrška provođenju održivog povratka izbjeglica i prognanih osoba s područja regije Srebrenica – 1.500.000 KM

U Aneksu budžeta Federacije BiH za 2017. godinu za projekte koji se finansiraju iz budžeta FBiH odobreno je 141.700 KM za realizaciju Projekta CEB II.

Budžetska sredstva Republike Srpske za 2017. godinu

U 2017. godini iz budžeta Republike Srpske za potrebe provođenja Aneksa VII DMS-a izdvojeno je ukupno 3.635.100,27 KM za sljedeće namjene:

- Izdvajanja za zdravstveno osiguranje izbjeglica, raseljenih lica i povratnika- 182.000 KM
- Izdvajanja za rješavanje problema izbjeglica i raseljenih lica – 1.190.345 KM
- Izdvajanja za rješavanje problema interno raseljenih lica – 639.070,83 KM
- Izdvajanja za finansiranje povratka u Republiku Srpsku – 1.108.410,61 KM
- Izdvajanja za finansiranje povratka u Federaciju BiH – 408.500 KM
- Udružena sredstva u Fond za povratak BiH u 2017. godini-50.000 KM
- Pomoć udruženjima-49.773,83KM
- Tekući grant javnim finansijskim subjektima – 7.000 KM

Budžetska sredstva Vlade Brčko Distrikta BiH za 2017. godinu

U 2017. godini iz budžeta Brčko Distrikta BiH za potrebe provođenja Aneksa VII. DMS-a izdvojeno je ukupno 880.000 KM kroz programe obnove stambenih jedinica u svrhu povratka i stambenog zbrinjavanja raseljenih lica koja se žele integrirati na nivou lokalne zajednice Vlade Brčko Distrikta BiH I održivosti povratka za sljedeće namjene:

- Program za stambeno zbrinjavanje NSP-a, naknada za uništene stanove – sredstva u iznosu od 500.000 KM
- Program stambeno zbrinjavanje raseljenih lica koja se žele integrisati na nivou lokalne zajednice - sredstva u iznosu od 350.000 KM
- Projekat izmještanje dalekovoda 10kV u MZ Broduša– sredstva u iznosu od 5.000 KM
- Udružena sredstva u Fond za povratak BiH u 2017. godini - 25.000 KM

Predlažemo da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, nakon razmatranja ovog izvještaja donese sljedeće

ZAKLJUČKE

- 1. Usvaja se Izvještaj o provođenju Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma za 2017. godinu;**
- 2. Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da osigura zaključenje Sporazuma o udruživanju sredstava sa vladama entiteta i Vladom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine kojim će se precizirati pitanje udruživanja sredstava u Fondu za povratak Bosne i Hercegovine za pitanja finansiranja prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma;**
- 3. Zadužuju se nadležna ministarstva da u okviru svoje nadležnosti osiguraju finansiranje provedbe prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma;**
- 4. Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da predmetni Izvještaj proslijedi nadležnim institucijama vlasti na nivou Bosne i Hercegovine, entiteta i Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kao i domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, s ciljem upoznavanja i postupanja po istom;**
- 5. Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da svake godine izvještava Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine o napretku u realizaciji Revidirane strategije Bosne i Hercegovine za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.**

TABELA 1 OBNOVA I REKONSTRUKCIJA STAMBENIH JEDINICA PO ENTITETIMA I OPŠTINAMA ZA PERIOD 1.1.2008. - 31.12.2017. GODINE

TABELA 1 OBNOVA I REKONSTRUKCIJA STAMBENIH JEDINICA PO ENTITETIMA I OPŠTINAMA ZA PERIOD 1.1.2009. GODINE													Realizovano u 2017. godini	Planirano (2011)						
Br.	Opštine	Planirano st. jedinica (prema Revidiranoj strategiji 2008 - 2014.)	Razlika između planiranog i realizovanog broja obnovljenoj st. jedinica (2009-2016) stambenih (5-3)	Broj obnovljenih rekonstruisanih stambenih jedinica prema izvorima finansiranja								Ukupno realizovano stambene jedinice u 2017. godini	Planirani broj stambenih jedinica za obnovu prema izvorima finansiranja							
				MIRL RS integracija do 2017.	RH	Vlada	OPEC	CEB 2	SDF	DPSZ	povratak		MIRL FMRIOI	Brčko Distrikt	RH	Vlada	OPEC	CEB 2	SDF	DPSZ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	15	17	18	19	20	
1	Banovići	162	-161	1									0							9
2	Banja Luka	105	56	161	27	10			4	10	4		28	4	2				7	70
3	Berkovići	29	21	50								4	4							14
4	Blaškići	379	-349	30								2		2					38	7
5	Bilećina	176	110	286	62							6		6					20	37
6	Bileća	14	1	15	31							1		1						
7	Bosanska Krupa	493	-454	39								1	4		5					5
8	Bosanski Petrovac	417	-293	124																13
9	Bosansko Grahovo	662	-506	156								13	1	1	15					31
10	Bratunac	1188	-982	206	91	5						7	12	1	50					37
11	Breza	46	-45	1									0							
12	Brčko distrikt	558	1.132	1.690		14	21					49	84		16	285	34	8		
13	Brod	886	-747	139		1			4			5		1			8		50	
14	Bugejija	385	-338	47				13	8	10		31							7	
15	Busovača	126	-74	52					18			18							18	
16	Bužim	7	-7	0									0							
17	Cazin	13	5	18								3		3					9	
18	Centar-Sarajevo	145	-145	0								0							11	
19	Čajniče	311	-232	79	9							2		2					5	
20	Čapljina	383	-293	90								7		7					12	
21	Čelić	57	-51	6								0		0					5	
22	Čelinc	24	1	25								2		2					18	
23	Derentia	801	-643	158	12	2			26	1	4	33		2	15	16	75			
24	Doboj	737	-347	390	9	3			1	16		20				184	3	21		
25	Doboj istok	2	30	32								0								
26	Doboj jug	5	17	22								0								
27	Dobretići	100	-72	28								2		2					4	
28	Domaljevac - Šamaci	42	-38	4					4			4								
29	Donji Vakuf	575	-510	65				5				5		5					15	
31	Drvare	487	-365	122				15		4	6		25					47	30	
32	Foča	871	-517	354	20	3				10		13		2	20	45		27		
33	Foča-Ustikolina	311	-242	69						5	9	7	21					16	15	
34	Fojniča	50	-28	22								0		0					10	
35	Gacko	66	15	81	41							7	7	1					10	
36	Glamor	578	-454	124								1	7	8					25	
37	Goražde	759	-646	113								10		8	16		324		32	
38	Gornji Vakuf - Uskoplje	144	-60	84								13		8	21	4			2	
39	Gradačica	141	-141	0											0				24	

רִיקָה.

Raspored stambenih jedinica po općnama nije utvrđen za dodatnih 1475 korisnika.

TABELA 1

OBNOVA I REKONSTRUKCIJA STAMBENIH JEDINICA PO ENTITETIMA I OPŠTINAMA ZA PERIOD 1.1.2009. GODINE DO 31.12.2017. GODINE

Br.	Opštine	Planirano st. jedinica (prema Revidiranoj strategiji) 2008-2014	Razlika između planiranog i realizovanog broja stambenih jedinica (5-3)	Realizovano u 2017. godini												Planirano (2018-2020.godina)													
				Broj obnovljenih i rekonstruisanih stambenih jedinica prema izvorima finansiranja												Planirani broj stambenih jedinica za obnovu i rekonstrukciju prema izvorima finansiranja													
				MIRL RS integracija do 2017.	Vlada RH	OPEC	CEB 2	SDF	DPSZ	MIRL RS povratak	FMRDI	Brčko Distrikt	Ukupno stambeni jedinice u 2017. godini	Vlada RH	OPEC	CEB 2	SDF	DPSZ	MIRL RS	FMRDI	Brčko Distrikt do kraja 2020 godine	Ukupno planirano realizovano u 2017. godini + planirano realizovano u 2017.-2020 godine							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28		
40	Gradačac	125	-107	18						6	3	3	16												98	98			
41	Gradiška	61	33	94						4			0													94	110		
42	Grude	3	-3	0									0													18	18		
43	Hadžići	155	-136	19									0													25	25		
44	Hadžići	79	-52	27					3			2			2											3	5		
45	Ilijaš	262	-231	31									0			0										81	7	18	
46	Ilijaš	399	-375	24									0			0										12	15		
47	Istočna Ilidža	14	0	14									0			0										4	4		
48	Istočni Drvar	2	-1	1									0			0										0	0		
49	Istočni Stari Grad	4	-4	0									0			0										0	0		
50	Istočno N. Sarajevo	5	18	23						145			2			2									20	20			
51	Jablanica	77	-42	35									0			0										5	7		
52	Jajce	471	-423	48									1			1										16	16		
53	Jezerovo	12	-8	4									1			1										0	1		
54	Kakanj	202	-178	24									0			0										3	4		
55	Kalesija	153	-126	27									2			2										10	10		
56	Kalinovik	104	-64	40									2			2										2	4		
57	Kiseljak	88	-65	23									0			0										0	0		
58	Kladanj	290	-278	12									2			2										68	21		
59	Ključ	380	-356	24									0			0										16	22	13	
60	Kneževо	37	-33	4									0			0										0	0		
61	Konjic	401	-339	42									0			0										32	32		
62	Kostajnica	16	-15	1									0			0										5	5		
63	Kotor Varoš	248	-147	101	4	3	5	1	1	7	10	15	4	9	6	15	4	19	25						46	56			
64	Kozarska Dubica	54	-40	14									0			0										9	10		
65	Kreševo	15	-5	10						1			0			0									0	0			
66	Kruševac	9	-6	3						30	2	32	1	1		1								1	33				
67	Kupres FBiH	154	-91	63									0			0										60	60		
68	Kupres RS	38	-31	7									0			0										11	12		
69	Laktasi	10	4	14	19					1			1			1									10				
70	Livno	280	-245	35						2	2		4			5									12	21			
71	Loparje	174	-146	28						2			2			2									5	22			
72	Lukavac	598	-557	41									0			0										60	60		
73	Ljubinje	25	-4	21	5								2			2										0	0		
74	Ljubiški	12	-4	8									0			0										0	0		
75	Maglaj	149	-644	105						19			19			15									24	43			
76	Milici	136	-90	46	5								8			8										10	18		
77	Modriča	120	-34	86	18								5			2										50	57		
78	Mostar	190	-822	368									2			2										154	170		
79	Mitrovac Grad	360	-323	37									3			2										5	10		

Raspored stambenih jedinica po općinama nije utvrđen za dodatnih 1475 korisnika

a.

TABELA I OBNOVA I REKONSTRUKCIJA STAMBENIH JEDINICA PO ENTITETIMA I OPŠTINAMA ZA PERIOD 1.1.2009. GODINE DO 31.12.2017. GODINE

Br.	Opštine	Planirano st. iznosa planiranog jedinica (prema Revizionoj strategiji 2008 - 2014)	Razlika između planiranog i realiz. broja stambenih jedinica (5-3)	Realizovano u 2017. godini												Planirano (2018-2020.godina)												Ukupno realizovano u 2017. godini + planirano (15+25)		
				Broj obnovljenih, rekonstruisanih stambenih jedinica prema izvorima finansiranja												Planirani broj stambenih jedinica za obnovu i rekonstrukciju prema izvorima finansiranja														
				Vlada	MIRL	Brčko	Vlada	MIRL	Brčko	Vlada	MIRL	Brčko	Vlada	MIRL	Brčko	Vlada	MIRL	Brčko	Vlada	MIRL	Brčko	Vlada	MIRL	Brčko	Vlada	MIRL	Brčko			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28			
60	Neum	15	-12	3						3		0													0	0	0	0		
81	Nevesinje	51	31	82	27					1		3		3											10	13				
82	Novi Grad	193	-108	85	86	5				2		6													22	28				
83	Novi Grad-Sarajevo	212	-188	24																					7	7	24			
84	Novi Travnik	362	-276	86	78																				22	24				
85	Novo Gorazde	173	-95																						0	0	13	13		
86	Novo Sarajevo	355	-340	15																					8	12				
87	Odžak	261	-163	98																					0	0	47			
88	Olovno	313	-234	79																					36	38				
89	Orasje	35	-10	25																					2	2	63			
90	Osmaci	181	-153	28						5														0	0	0	15			
91	Oštara-Luka	8	2	10																				0	0	12	12			
92	Pale	62	-47	15	71																			12	12					
93	Pale-Prača	77	-53	24																				5	5	22				
94	Pećagicevo	219	-130	89		1																		3	10	1	14			
95	Petrovo	2	-2	0																				0	0	0	0			
96	Posušje	1	-1	0																				0	0	0	0			
97	Prijedor	366	15	381	80	2				3	1	7		13										20	124	15	157			
98	Prihvavor	49	-30	19																				1	5	5	9			
99	Prnjavor-Rama	217	-179	38																				3	3	22	25			
100	Ravno	165	-135	30																				0	0	13	13			
101	Ribnik	68	-53	15																				9	9	9	9			
102	Rogatica	618	-497	121																				4	4	27	31			
103	Rudo	148	-90	58		5																		2	2	10	12			
104	Sanski Most	520	-435	65																				0	0	58	61			
105	Sapna	162	-148	14																				0	0	10	12			
106	Sokolac	257	-191	66		36																		2	2	5	5			
107	Šabac	3	-3	0																				0	0	0	0			
108	Stebrenica	2045	-1867	178	7	5																		7	15	31	31			
109	Stebrenik	112	-111	1																				0	0	209	209			
110	Starigrad-Sarajevo	79	-71	8																				0	4	1	5			
111	Stolac	230	-127	103																				2	2	16	24			
112	Šamac	180	-123	303																				0	0	12	12			
113	Šekovići	20	-15	5																				2	2	2	2			
114	Šipovo	423	-391	32		2																		4	1	11	11			
115	Široki Brijeg	6	-6	0																				0	0	0	0			
116	Tročak	18	-8	10																				3	3	20	3			
117	Treslić	282	-115	167																				9	9	29	38			
118	Trešanj	32	-21	11																				2	2	31	33			
119	Travnik	525	-454	77																				0	0	19	23			

latnih 1475 korisnika.

Raspored stambenih jedinica po općinama nije utvrđen za dodatnih 1475 korisnika.

TABELA 1 – OBNOVA I REKONSTRUKCIJA ŠTAMBENIH JEDINICA PO ENTITETIMA I OPŠĆINAMA ZA PERIOD 1.1.2009. GODINE DO 31.12.2017. GODINE

Br	Opštine	Planirano st. izmenjene jedinice (prema Revizionoj strateškoj jedinici 2008 - 2014)	Razlika između planiranog i realizovanog broja obnovljenoj stambeni jedinica [2009-2016]	Ukupno obnovljenoj stambeni jedinica	Broj obnovljenih i rekonstruisanih stambenih jedinica prema izvorima finansiranja	Ukupno realizovano stambenih jedinica u 2017. godini	Planirani broj stambenih jedinica za planiranu i rekonstrukciju prema izvorima finansiranja	Ukupno planirano realizovano u 2017. godini + planiralo za realizaciju do kraja 2020 godine																	
									MRL RS integracija do 2017.	Vlada RH	OPEC	CEB 2	SDF	DPSZ	MRL RS	FMRDI Distrikt	Vlada RH	OPEC	CEB 2	SDF	DPSZ	MRL RS	FMRDI Distrikt		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
120	Travnik	58	-20	38	57	1	7	1	12	13	14	9	9	62	5	5					72			81	
121	Trnovo FBiH	79	-54	25								0	0								3	3			
122	Trnovo RS	80	-61	19	9							0	0								14	14			
123	Tomišlav grad	6	3	9								0	0								0	0			
124	Tuzla	421	-397	24					20			20	20							150	17	4			
125	Ugrijevik	77	-63	14	8				1			1	1							5			5	6	
126	Usora	53	-40	13					9			3	3	12						0			0	12	
127	Vareš	459	-427	32					9			2	2	11						7			7	18	
128	Velika Kladuša	95	-60	35								0	0	20							20			20	
129	Višoko	155	-149	6								0	0							3			3	3	
130	Višegrad	616	-493	123	275				6			6	3	39						42			48		
131	Vitez	73	-54	19					11			19	30							19			49		
132	Vlasenica	620	-569	51	8				6			6	5	5	20					30			36		
133	Vogošća-Sarajevo	131	-128	3								0	0	3	3					6			6		
134	Vukosavje	111	-49	160					6			6	6							3			3	9	
135	Zavidovići	809	-755	54					15			15								6			6	21	
136	Zenica	283	-250	33								1	1	131	5	5	68			204			205		
137	Zvornik	1637	-1.507	180	11				10			1	16	27						35	10		45	72	
138	Žepče	153	-112	41								13		13						0			0	13	
139	Živinice	60	-42	18								0		0						184			184		
SVEUKUPNO		34.918,00	25.159	9.759	1.093	0	74	0	94	336	45	304	49	902	30	56	2.611	755	1.296	1.462	0	0	0	6.210	7.112
Realizovano u 2017. godini																Planirano (2018-2020. godina)				Planirano realizovano u 2017. godini + planiralo za realizaciju do kraja 2020 godine					
Raspored stambenih jedinica po općinama nije utvrđen za doc																2.208				8.418					

Napomena: U periodu od 2018-2020. godine po projektu DP-SZ BiH je planirano da se uređi 2758 stambene jedinice. Broj stambenih jedinica po opština je poznat za ukupno 1286 stambenih jedinica. Za 1462 stambene jedinice raspored Konštrika po opština nije utvrđen, odnosno još raspoloživo je 2208 stambenih jedinica od ukupno 5400 konštrukcija. Ministarstvo za izgradnju i rastvorenje načela i porez u pozadini razmatrajući projektac za dionovo 45 stambenih jedinica u 2017. godini dodaje 1.109 stambenih jedinica izgledenih po gradovima i opština u

TABELA 4 CBNOVA I REKONSTRUKCIJA STAMBENIH JEDINICA PO ENTITETIMA I OPŠTINAMA ZA PERIOD 1.1.2009. GODINE DO 31.12.2017. GODINE

Br	Opštine	Realizovano u 2017. godini										Planirano (2018-2020 godina)													
		Broj obnovljenih i rekonstruisanih stambenih jedinica prema izvorima finansiranja										Planirani broj stambenih jedinica za obnovu i rekonstrukciju prema izvorima finansiranja													
		Planirano st. izmedju planiranog i realiz. (prema Revidiranoj strategiji 2008-2014)	Razliku izmedju planiranog i realiz. obnovljeno c. jedinica (2009-2016)	Ukupno obnovljeno c. jedinica	Ukupno realizovano st. jedinica za 2017. godinu	MIRL RS integracija do 2017.	Vlada RH	OPEC	CEB 2	SDF	DPSZ	MIRL RS povratak	FMRDI	Brčko Distrikt	Ukupno planirano realizovano u 2017. godini + planirano realizaciju do kraja 2017. godine (15+25)	MIRL RS	FMRDI	Brčko Distrikt	Ukupno planirano realizovano u 2017. godini + planirano realizaciju do kraja 2020. godine (15+25)						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

TABELA 2 - ULAGANJA PO OPĆINAMA - PROJEKTI ELEKTRIFIKACIJE, KOMUNALNE I SOCIJALNE INFRASTRUKTURE

ELKTRIFIKACIJA

PROJEKTI po godinama

KOMUNALNA I SOCIJALNA INFRASTRUKTURA

Općina	Realizovano u periodu 2009 - 2016. godina										Realizovano u 2017. godini										
	Realizacija u toku 2015. godine (ZPE09, ZPE10, UNDP/MLJP/ BiH elektifikacija područja sa potvrđenim povratkom)					Realizacija u toku 2016. i 2017. godine "ZPE12-13" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica					Realizacija u toku 2017. godine "ZPE15" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica					Realizacija u toku 2015. godine (ZPE09, ZPE10, UNDP/MLJP/ BiH elektifikacija područja sa potvrđenim povratkom)					
	Realizovano u periodu 2009 - 2016. godina	Realizacija u toku 2015. godine (ZPE09, ZPE10, UNDP/MLJP/ BiH elektifikacija područja sa potvrđenim povratkom)	Realizacija u toku 2016. i 2017. godine "ZPE12-13" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE15" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizovano u periodu 2009 - 2016. godina	Realizacija u toku 2015. godine (ZPE09, ZPE10, UNDP/MLJP/ BiH elektifikacija područja sa potvrđenim povratkom)	Realizacija u toku 2016. i 2017. godine "ZPE12-13" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE15" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE16" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizovano u periodu 2009 - 2016. godina	Realizacija u toku 2015. godine (ZPE09, ZPE10, UNDP/MLJP/ BiH elektifikacija područja sa potvrđenim povratkom)	Realizacija u toku 2016. i 2017. godine "ZPE12-13" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE15" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE16" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizovano u periodu 2009 - 2016. godina	Realizacija u toku 2015. godine (ZPE09, ZPE10, UNDP/MLJP/ BiH elektifikacija područja sa potvrđenim povratkom)	Realizacija u toku 2016. i 2017. godine "ZPE12-13" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE15" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE16" elektifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica		
Banovići	0				2				0	2				0	2			2			Banovići
Baranja Luka	0				5	1	5	11		0	3	17		0	3	17		20			Baranja Luka
Berkovici	15				1	1	2		0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		Berkovici
Bilje	17				4				0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		Bilje
Bijeljina	0				4				1	3	4	7	1	0	4	7	1	8			Bijeljina
Bileća	7				1				0					0				0			Bileća
Bosanska Krupa	0				2	1	3		0	1	1	1	1	1	1	1	1	1			Bosanska Krupa
Bosanski Petrovac	18				1	1	2		0	4	1	1	1	1	5	1	1	5			Bosanski Petrovac
Bosansko Grahovo	86				4	6	1	3	14	0	0	0	1	1	1	1	1	1			Bosansko Grahovo
Bratunac	140				1	7	8		0	12	5	17	17	17	17	17	17	17			Bratunac
Breza	0						0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			Breza
Brčko distrikt	7				3	2	5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			Brčko distrikt
Brod	86				4	10	3	3	20	0	8	8	8	8	8	8	8	8			Brod
Bugejivo	0				2	2	2	6		0	3	3	0	3	3	3	3	3			Bugejivo
Busovata	0				8	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			Busovata
Buzim	0					0				0			0	0	0	0	0	0			Buzim
Cajnič	0					0			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			Cajnič
Čapljina	0				3		3		0	0	1	1	1	1	1	1	1	1			Čapljina
Čelić	0				1	4	1	1	7	1	3	3	3	3	3	3	3	3			Čelić
Delenica	59				2				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			Delenica
Doboj	0				6	6	3	2	17	0	2	6	0	2	6	0	2	6			Delenica
Doboj istok	0				1	4	3	4	12	0	10	6	0	10	6	0	10	6			Doboj istok

Realizovano u periodu 2009 - 2015. godina (ZPE9, ZPE10, UNDP/MLJP BH elektrifikacija područja sa povratkom)	Realizacija u toku 2016. i 2017. godine "ZPE12-13" elektrifikacija st. jedinica povratnika i raspoređenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE15" elektrifikacije st. jedinica povratnika i raspoređenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE16" elektrifikacija st. jedinica povratnika i raspoređenih lica												Realizacija u toku 2017. godine "ZPE16" elektrifikacija st. jedinica povratnika i raspoređenih lica			
			UKUPNO Projekata MLJP (f-2-3-4)				UKUPNO Projekata MLJP (f-7-8-9-10)				UKUPNO Projekata MLRS (f-2-3-4)				UKUPNO Projekata MLRS (f-2-3-4)			
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
26 Doboj Jug	0						1						0			0	Doboj Jug	
27 Dobretići	15			4									0			0	Dobretići	
28 Domaljevac	0							1					0	1		1	Domaljevac	
29 Donji Vakuf	5						1	2		3			0	1		1	Donji Vakuf	
30 Drvar	8							2					0	2	2	4	Drvar	
31 Foča	55			24				2	4	3	9		0	1	2	3	Foča	
32 Foča-Ustikolina	23						3	2	3	2	10		0	2		2	Foča-Ustikolina	
33 Fojnička	0						1	4		5			0	1		0	Fojnička	
34 Gacko	49			32			2		1	3			0	4		4	Gacko	
35 Glamoc	35			11			6						0	1	1	2	Glamoc	
36 Gorazde	37						8						0	1		1	Gorazde	
37 Vakuf-Uškoplje	0						1	1	1	3			0	3		3	Vakuf-Uškoplje	
38 Gradačac	0								0				0		0	0	Gradačac	
39 Gradačac	0						1			1			0	1		1	Gradačac	
40 Gradiška	0						3	5	8				0	1	3	4	Gradiška	
41 Grude	0							0					0	0	0	0	Grude	
42 Hadžići	0							0					0	0	0	0	Hadžići	
43 Han Pijesak	7			2			2		1	3			0	1		1	Han Pijesak	
44 Ilidža	0						2		2	4			0	2		2	Ilidža	
45 Ilidža	0						2	1	1	4			0	1		1	Ilidža	
46 Istočna Ilidža	0												0		0	0	Istočna Ilidža	
47 Istočni Drvar	0									0			0		0	0	Istočni Drvar	
48 Istočni Mostar	20						1						0	0	0	0	Istočni Mostar	
49 Istočni Stari Grad	24			11				2	1	5	2	18		2		2	Istočni Stari Grad	
50 Novo Sarajevo	6												0	0	0	0	Istočno Novo Sarajevo	
51 Jablanica	0						2	1	4	2	9		1	1	1	1	Jablanica	
52 Jajce	0												0	1		1	Jajce	
53 Jezero	0												1		0	0	Jezero	

Općine	Realizovano u periodu 2009 - 2015. godina (ZPE09, ZPE10, UNDP, M.J.PI BIH)		Realizacija u toku 2016. i 2017. godine "ZPE12-13", elektrifikacija područja sa površinom povratkom)		Realizacija u toku 2017. godine "ZPE15"		Realizacija u toku 2017. godine "ZPE16"		Realizacija u toku 2017. godine "ZPE17"				
	ukupno omogućeno priključenje na elekto mrežu st. jedinica	u toku je implementacija priključenje st. jed.	ukupno omogućeno priključenje na elekto mrežu st. jedinica	u toku je implementacija priključenje st. jed.	ukupno omogućeno priključenje na elekto mrežu st. jedinica	u toku je implementacija priključenje st. jed.	ukupno omogućeno priključenje na elekto mrežu st. jedinica	u toku je implementacija priključenje st. jed.	ukupno omogućeno priključenje na elekto mrežu st. jedinica	u toku je implementacija priključenje st. jed.			
54. Kakanj	6				2	8	10	11	12	13	14	15	
55. Kalesija	0				3	1	1	5	0	16	1	17	
56. Kalinovik	25				1	2	1	4	0	0	0	Kalinovik	
57. Kiseljak	0				1	3	4		0	4		Kiseljak	
58. Kladanj	0				2	1	3		0	1		Kladanj	
59. Ključ	7				2	2		0	3	3	3	Ključ	
60. Kninjevo	0				1		1	0	0	0	0	Kninjevo	
61. Konjic	0				3	4	1	9	0	6		Konjic	
62. Kostajnica	90						0	0	0	0	0	Kostajnica	
63. Kotor Varoš	10		6		1	1	1	3	0	3	7	Kotor Varoš	
64. Kozarska Dubica	0				2		2		0	1		Kozarska Dubica	
65. Kreševac	0				2	2	4		0	1	1	Kreševac	
66. Krupa na Uni	0				1		1	1	0	0	0	Krupa na Uni	
67. Kupres	0				2	1	1	4	0	1	1	Kupres	
68. Kupres RS	0						0	0	0	0	0	Kupres RS	
69. Lukatasi	0				1	1	1	3	0	2	2	Lukatasi	
70. Livno	0				2	2	1	5	0	4	4	Livno	
71. Lopare	0				2	2	4		1	1	3	Lopare	
72. Lukavac	18				1		1	0	0	0	0	Lukavac	
73. Ljubinje	0						0	0	0	0	0	Ljubinje	
74. Lipovac	0				1		1	0	2	2	2	Lipovac	
75. Maglaj	0				1		2	3	0	1	1	Maglaj	
76. Milici	14				3	5	8		0	4	1	Milici	
77. Modriča	234				8	7	2	19	1	1	2	Modriča	
78. Mostar	11				4	10	4	18		0	4	3	Mostar
79. Mrkonjić Grad	7				1		1	2		0	2	2	Mrkonjić Grad
80. Neum	0							0	0	0	0	0	Neum
81. Nevesinje	17				1	2	1	4	0	1	1	2	Nevesinje
82. Novi Grad	0						3	1	7	0	1	3	Novi Grad

	Realizovano u periodu 2009.-2015. godina (ZPE09, ZPE10, UNDP/MJPI BiH elektrifikacija potvrdjenim povratkom)	Realizacija u toku 2016. i 2017. godine "ZPE12-13" elektrifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE15" elektrifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	Realizacija u toku 2017. godine "ZPE16" elektrifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica	UKUPNO Projekata MJPI (16+7+8+9+10)	ZP09OP	ZP10OP	ZP13OP	ZP14OP	ZP09OP	ZP10OP	ZP13OP	ZP14OP	ZP15OP	UKUPNO Projekata MJPI (16+7+8+9+10)	Sredstva Strojarska MIRL RS distrikt Brčko (2017. god.)	UKUPNO Projekata FMROI (2017. god.)	Sredstva Strojarska MIRL RS distrikt Brčko (2017. god.)	UKUPNO Projekata FMROI (2017. god.)	Optćine
ukupno izmogućeno prikupljanje na efekto mrežu st. jedinica	u toku je implementacija prikupljanje st. jed.	u toku je implementacija prikupljanje st. jed.	u toku je implementacija prikupljanje st. jed.	u toku je implementacija prikupljanje st. jed.	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	Broj projekata	
83 Novi Grad-Sarajevo	0				1				4	7	3	4	18		0	3		3	Novi Grad-Sarajevo	
84 Novi Travnik	9		15						4				4			0	1	1	Novi Travnik	
85 Novo Gorazde	114		12						1		1		2			0		0	Novo Gorazde	
86 Sarajevo	0								2		2		6			0		0	Sarajevo	
87 Orašje	0								1	5		2	8			0	3	1	Orašje	
88 Olovo	5																	4	Olovo	
89 Orašje	0								1	1		1	3			0		3	Orašje	
90 Osmaci	0		12						1	3	1	2	7			0	2	2	Osmaci	
91 Ostra Luka	0									1	1		2			0	2	2	Ostra Luka	
92 Pale	0								2	2	3	1	8			1	1	1	Pale	
93 Pale-Pratë	48		0						1			1				0	1	1	Pale-Pratë	
94 Pelegicevo	27		15						2	1	3					0			Pelegicevo	
95 Petrovci	0								0							0		0	Petrovci	
96 Posušje	0												0			0		0	Posušje	
97 Prijedor	0								1	11	3	15				0	4	6	Prijedor	
98 Prnjavor	0									1		1	1			0	1	3	Prnjavor	
99 Prozor-Rama	0									2	5	1	9			0		0	Prozor-Rama	
100 Ravno	21		2						1	2		1	4			0	3	3	Ravno	
101 Ribnik	0										1		1			0		0	Ribnik	
102 Rogatica	106		23						3	1		4				0	1	1	Rogatica	
103 Rudo	28		20						1	2		1	4			0	1	1	Rudo	
104 Sanski Most	54								1	4		5				3	3	6	Sanski Most	
105 Šapna	0												0		0	9	9	Šapna		
106 Sokolac	8		2							4	6		10			0	1	1	Sokolac	
107 Široki Brijeg	0												0			0		0	Široki Brijeg	
108 Šratberica	26		3						1	4	2	1	8			0	2	2	Šratberica	
109 Šrebrenik	0												0			0		0	Šrebrenik	
110 Stari Grad-Sarajevo	0												2			0	0	0	Star Grad-Sarajevo	
111 Stolac	8									2	2	1	5			1	4	4	Stolac	

Općine	Realizovano u periodu 2009 - 2015. godina (ZPE59, UNDP, MLJPI, BIH)				Realizacija u toku 2016. / 2017. godine "ZPE12"				Realizacija u toku 2017. godine "ZPE15"				Realizacija u toku 2017. godine "ZPE16"				
	UKUPNO Projekata (1+2+3+4)	ZP09OP	ZP10OP	ZP13OP	ZP14OP	UKUPNO Projekata MLJPI (6+7+8+9)	ZP09OP	ZP10OP	ZP13OP	ZP14OP	UKUPNO Projekata MLJPI (2017. god.)	ZP09OP	ZP10OP	ZP13OP	ZP14OP		
112 Šamac	29					5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
113 Šekovići	0											0	0	0	0	0	Šamac
114 Šipovo	24											3	3	0	0	0	Šekovići
115 Široki Brijeg	0											0	0	0	0	0	Široki Brijeg
116 Teočak	0											0	0	4	0	4	Teočak
117 Telašić	18											3	3	2	0	5	Telašić
118 Tesanj	0											1	1	1	0	0	Tesanj
119 Travnik	0											4	5	3	17	0	Travnik
120 Trebinje	0											2	2	0	0	1	Trebinje
121 Trnovo	15											2	1	3	0	0	Trnovo
122 Trnovo RS	18											0	0	0	0	0	Trnovo RS
123 Tomislavgrad	0											2	1	3	0	2	Tomislavgrad
124 Tužla	10											0	0	4	0	4	Tužla
125 Uglešić	0											1	1	1	0	3	Uglešić
126 Usora	0											1	3	4	0	1	Usora
127 Vareš	1											1	5	2	1	9	Vareš
128 Velika Kladuša	0											0	0	0	0	0	Velika Kladuša
129 Visoko	0											0	0	0	0	0	Visoko
130 Višegrad	69											1	7	8	0	0	Višegrad
131 Vitez	0											1	2	3	0	3	Vitez
132 Vlašenica	14											1	1	2	0	3	Vlašenica
133 Vogotić	0											1	1	0	0	0	Vogotić
134 Vukosavlje	0											1	2	3	0	0	Vukosavlje
135 Zavidovici	0											3	1	4	0	0	Zavidovici
136 Žepče	28											7	6	2	4	19	Žepče
137 Živomir	0											3	1	3	7	0	Živomir
138 Živinice	0											0	0	0	0	0	Živinice
SVEGA:	1872											116	311	97	91	615	367
	267											238	129	0	0	238	
	58											0	0	2	4	5	
												1	1	1	1	1	

Općine	Realizovano u periodu 2009 - 2015. godina (ZPE09, ZPE10, UNDP/MLJP BIH elektrifikacija područja sa povratnim povratkom)		Realizacija u toku 2016. i 2017. godine "ZPE12-13" elektrifikacija st. jedinica raseljenih lica		Realizacija u toku 2017. godine "ZPE15" elektrifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica		Realizacija u toku 2017. godine "ZPE16" elektrifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica		Realizacija u toku 2017. godine "ZPE17" elektrifikacija st. jedinica povratnika i raseljenih lica		
	UKUPNO Projekata MLJP (n=2434)	ZP09OP	ZP10OP	ZP13OP	ZP14OP	ZP15OP	ZP09OP	ZP10OP	ZP13OP	ZP14OP	
ukupno omogućeno priključenje na električnu mrežu st. jedinica	u toku je implementacija priključenje st. jed.	u toku je implementacija priključenje st. jed.	u toku je implementacija priključenje st. jed.	u toku je implementacija priključenje st. jed.	u toku je implementacija priključenje st. jed.	u toku je implementacija priključenje st. jed.	u toku je implementacija priključenje st. jed.	u toku je implementacija priključenje st. jed.	u toku je implementacija priključenje st. jed.	u toku je implementacija priključenje st. jed.	
	Od navedenog broja u pet općina u toku je implementacija projekta za elektrifikaciju cca 45 st. jedinica (Foca-4, Lukavac-1, Gacko-32, Ravno-2, Rogatica-8) kao i faza projekata za još tri općini Ravno (8 st. jedinica); Rudo (8 st. jedinica); Rudo (8 st. jedinica). (Više gledaj 48).	U navedenim općinama je u toku implementacija je u toku za svih 42 st. jedinice, kao i za fazu projekata u općini Ravno (8 st. jedinica); Stocu (Održivoj)	Po ovom projektu proveden je javni poziv u mjesecu avgustu 2017. godine. Očekuje se odatle realizacija projekata u općini Stocu (Održivoj)	U toku je realizacija projekata u općinama Stocu (Održivoj) i Široki Brijeg (Održivoj)	U toku je realizacija projekata u općinama Široki Brijeg (Održivoj) i Stocu (Održivoj)	U toku je realizacija projekata u općinama Široki Brijeg (Održivoj) i Stocu (Održivoj)	U toku je realizacija projekata u općinama Široki Brijeg (Održivoj) i Stocu (Održivoj)	U toku je realizacija projekata u općinama Široki Brijeg (Održivoj) i Stocu (Održivoj)	U toku je realizacija projekata u općinama Široki Brijeg (Održivoj) i Stocu (Održivoj)	U toku je realizacija projekata u općinama Široki Brijeg (Održivoj) i Stocu (Održivoj)	
NAPOMENA:	PROJEKAT U TOKU ZP09OP	Od 119 projekata do kraja 2016. godine završeno je 116 + 1 u toku (Stolac). Nedostaju dva projekta -2	PROJEKAT ZAVRŠEN ZP10OP	Od 312 projekata do kraja 2016. godine završeno je 311 + 1 u toku (Brčko).	PROJEKAT U TOKU ZP13OP	Od 100 projekata do kraja 2016. godine završeno je 97 + 2 u 2017. godini. Jedan projekt (Bihać) neće biti realizovan	PROJEKAT U TOKU ZP14OP	Od 96 projekata do kraja 2016. godine završeno je 91 + 4 u 2017. godini + 1 u toku			

NAPOMENA:
 PROJEKAT U TOKU ZP10OP Od 312 projekata do kraja 2016. godine završeno je 311 + 1 u toku (Brčko).
 PROJEKAT ZAVRŠEN ZP13OP Od 100 projekata do kraja 2016. godine završeno je 97 + 2 u 2017. godini. Jedan projekt (Bihać) neće biti realizovan
 PROJEKAT U TOKU ZP14OP Od 96 projekata do kraja 2016. godine završeno je 91 + 4 u 2017. godini + 1 u toku